

Republika e Kosovës

Republika Kosovo-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada- Government

Zyra e Kryeministrit- Ured Premijera - Office of the Prime Minister

Zyra Ligjore - Zakonodavna Kancelarija - Legal Office

Izveštaj o pojednostavljenju i usaglašavanju dozvola i licenci u Upravi za civilno vazduhoplovstvo ¹

¹Ovo Pravna analiza ja odoberna na 254 Sednici Vlade Republike Kosovo sa brojem resenja 04/254, datum 26.03.2025.

ACV– Autoritet za civilno vazduhoplovstvo

EAVB- Evropska agencija za vazdušnu bezbednost.

EU-Evropska unija

GIZ - Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit

ZEVP-Zajednički evropski vazdušni prostor

ZCV-Zakon 03/L-051 o Civilnom Vazduhoplovstvu

ZOUP - Zakon br. 05/L-031 o opštem upravnom postupku

ZSDL-Zakon br. 04/L-202 o sistemu dozvola i licenci ZSDL

MOCV- Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva

JKT – Jedinstvena kontaktna tačka

CRDL-Centralni registar dozvola i licenci

KP- Kancelarija premijera

PK - Pravna kancelarija

1.Uvod

Ovaj izveštaj podržan od strane projekta GIZ ima za cilj da odrazi opšte i konkretne nalaze i preporuke, radi pojednostavljenja postupaka za podnošenje zahteva, pregled i izdavanje dozvola i licenci u ACV, kao i usklađivanje dozvola i licenci ACVsa ZSDL. Pojednostavljenje dozvola i licenci u ovom izveštaju ima za cilj da se postigne primenom određenih principa i zahteva koji su definisani u ZSDL-u, kao i u ZOUP. S druge strane, harmonizacija podrazumeva usklađivanje ZCV sa ZSDL u smislu izdavanja odobrenja i licenci koje izdaje ACV. Uvek u postizanju cilja ovog izveštaja, uzimaće se u obzir specifičnosti rada ACV-a, kao i specifičnosti sektora civilnog vazduhoplovstva, bilo u smislu bezbednosti vazdušnih operacija ili čak u smislu Direktive EU, koje imaju status i značaj obavezne primene u ACV-u, što će biti objašnjeno u nastavku.

U okviru ovog izveštaja korišćena je takva metodologija, gde je izdvojeno sledeće: **1.Opšte preporuke i 2.Specifične preporuke.** Posebne preporuke su navedene u dodatku ovog izveštaja i odnose se na svaku dozvolu ili licencu, posebno, prema nalazima.

Takođe, pored preporuka, u izveštaju su opisani glavni nalazi kao i posebni nalazi, koji prate svrhu izveštaja, za pojednostavljenje dozvola i licenci i njihovo usaglašavanje.

Pojednostavljivanje dozvola i licenci i njihovo usklađivanje u ACV, prema ovom izveštaju, posebno uzima u obzir:

1. Olakšanje postupka apliciranja za dozvole i licence;
2. Olakšanje administrativnog tereta strane u vezi sa podnošenjem zahteva;
3. Olakšanje postupka razmatranja zahteva i provere dokaza;
4. Pitanje sigurnosti nosioca licence, u smislu produženja roka, na osnovu kriterijuma specifičnosti licenci ili dozvola, u zavisnosti od nivoa rizika;
5. Pitanje zakonitosti licenci, i konkretnog pravnog osnova, u smislu da su iste propisane zakonom, kako je odredila institucija koja ih izdaje, na osnovu centralnog registra dozvola i licenci;
6. Pitanje usaglašenosti i adekvatnosti zahteva ZSDL sa propisima definisanim u ZCV i relevantnim podzakonskim aktima koje primenjuje ACV.

Za izradu ovog izveštaja pregledano je nekoliko izvora i to: ZSDL; ZOUP; ZCV; Zakon o dopuni i izmenama ZCV; Podzakonski akti koje primenjuje UCV; CRDL; Sastanci i podaci dobijeni od UCV-a, prema tabeli. ACV nije dao ni jedan komentar u vezi sa izveštajima. Takođe, u ovom aspektu, treba pomenuti i razjašnjavajući sastanak sa zvaničnicima ACV-a od 30.08.2024.

Za potrebe ovog izveštaja korišćena je terminologija naziva „dozvola i licenca“ prema ZSDL, što uključuje i primenu drugih vrsta dozvola koje izdaje ACV i nisu imenovane kao dozvole i licence.

2. Pravna analiza u vezi sa pojednostavljenjem dozvola i licenci u UCV-u

Ovaj deo predstavlja analizu glavnog zakonodavstva koje reguliše dozvole (dozvole i licence) u UCV-u. Zakon o sistemu dozvola i licenci (u daljem tekstu ZSDL) je horizontalni zakon koji u članu 1 reguliše principe i pravila za unapređenje ambijenta za obavljanje delatnosti, kroz smanjenje administrativnih barijera, u obavljanju privrednih, trgovačkih ili stručnih aktivnosti koje su neophodne za zaštitu javnog zdravlja, javne bezbednosti, životne sredine i korišćenja prirodnih resursa u Republici Kosovo. Drugi horizontalni zakon koji generalno reguliše vršenje javnih ovlašćenja, gde se ono najčešće izražava u dozvolama, jeste Zakon o opštem upravnom postupku (ZOUP), čija je svrha da obezbedi delotvorno vršenje

javnih ovlašćenja u službi javnog interesa, garantovanjem istovremeno u članu 1 i zaštitu prava i pravnih interesa lica. Međutim, u pogledu primenljivosti ZCA-a i ZSDL-a, aspekt primene ZSDL-a u slučaju ACA treba pažljivo razmotriti, zbog aspekta bezbednosti letenja

Takođe ćemo analizirati neke od glavnih principa i pravila predviđenih ovim zakonima i pravilima, kao i posebne kriterijume koji su definisani ZCV-u i drugim relevantnim aktima. Postizanje cilja olakšavanja izdavanja dozvola i licenci od strane ACV zahteva analizu ZCV i zakona o dopuni i izmenama ZCV. Analiza ZCV-a i ZSDL u smislu harmonizacije zasnovana je na činjeničnom stanju koje podrazumeva uzimanje u obzir svih dozvola i licenci koje izdaje UCV, na osnovu CRDL-a, kao i podataka koje je obezbedila UCV, prema tabeli i drugim podacima koji su proizašli sa sastanaka.

Što se tiče imenovanja, ZSDL u članu 1 (1.3) koristi izraz „*vlasnik licence – fizičko lice kome je izdata profesionalna licenca*“. S druge strane, ZCV se ne odnosi posebno na slučajeve kada su dozvole i licence koje izdaju namenjene fizičkim ili pravnim licima (različitim operaterima). U pojedinim slučajevima, prema definiciji zakona, kao što je na primer član 37 ZCV, podrazumeva se da se licenca izdaje vazduhoplovnom osoblju. Međutim, u smislu ZSDL, odnosno člana 1, kao što je istaknuto, „vlasnik licence“ označava fizičko lice, dok dozvola označava ovlašćeni organ (član 1 stav 1.8 ZSDL), koji može biti i pravno lice, koje podnosi zahtev za dozvolu.

Ova pitanja su regulisana sa sekundarnim zakonodavstvom ACV. Kako su primeri i definicije definisani u Uredbi (ACV) br. 05/2020 i Uredbe (ACV) br. 01/2022 "operater vazduhoplova" označava svako pravno ili fizičko lice, koje upravlja ili predlaže da upravlja jednim ili više vazduhoplova; „operater aerodroma“ označava svako pravno ili fizičko lice, koje upravlja ili predlaže da upravlja jednim ili više aerodroma; „sertifikat“ znači svaki oblik priznavanja u skladu sa ovom uredbom, na osnovu odgovarajuće procene, da pravno ili fizičko lice, proizvod, deo,; neinstalirana oprema, oprema za daljinsko upravljanje bespilotnim avionom, aerodrom, aerodromska oprema vezana za bezbednost, sistem MTA/SHNA, komponentni delovi MTA/SHNA ili simulator letenja za obuku ispunjavaju uslove, koji se primenjuju ovom Uredbom i donetih delegiranih i izvršnih akata na osnovu njega, izdavanjem sertifikata kojim se dokazuje takva usklađenost; kao i "MTA/SHNA Provajder" označava svako pravno ili fizičko lice koje nudi bilo koji od MTA/SHNA, kao što je definisano u članu 3 (5) ACV Uredbe 05/2020, bilo pojedinačno ili u paketima za opšti vazdušni saobraćaj Takođe, u ovom aspektu postoji nedostatak u ZSDL.

Dok ZSDL u članu 5 definiše vrste dozvola, kao što su: *obaveštenje, registracija, dozvola i profesionalna licenca*. S druge strane, na osnovu činjeničnog stanja i licenci koje se pojavljuju u CRDL-u kao i podataka dobijenih od UCV-a, ovaj organ izdaje kategorije dozvola (dozvole i licence) na sledeći način: **Odobrenja; Ovlašćenja; Sertifikati; Sertifikovanje; Dozvole; Licence; Promene sertifikata; Prijem; Obnova sertifikata; Odluke o odobrenju**. Međutim, kao što će se videti u nastavku, u opštim i posebnim preporukama, neke dozvole (dozvole i licence) UCV-a, međutim, nemaju konkretnu pravnu osnovu i uopšte se ne pominju u Zakonu o UCV-u. Na osnovu koncepta harmonizacije, u skladu sa ZSDL-om, to se zahteva po zakonu. Međutim, u slučaju ACV-a, treba uzeti u obzir i međunarodne standarde i eliminisati mogućnost grupe licenci, kao što je utvrđeno članom 5. ZSDL, samo uzimajući u obzir nivo rizika.

U okviru sistema dozvola i licenci izdatih od strane UCV-a, na osnovu ZCV-a, analiziraće se pitanje olakšavanja dozvola u ovom sektoru na osnovu nekoliko principa, koji su prepoznati od strane ZSDL i ZOUP. Ovi principi će služiti za pružanje opštih i posebnih preporuka, kako bi se olakšalo izdavanje dozvola i licenci izdate od ACV-a. Principi su sledeći:

Rok trajanja licence. ZCV ne određuje odlučno rok važenja dozvole ili licence koju izdaje UCV. Međutim, važno je da, u vezi sa principom efikasnosti, prema članu 10. ZOUP, ACV vodi računa o kreiranju pravila koja određuju rok za svaku dozvolu (dozvolu i licencu) koju izdaje. Ovo trajanje se može odnositi na nivo rizika, bezbednost, zaštitu javnog zdravlja, vrstu delatnosti i druge važne aspekte koji se mogu razlikovati u zavisnosti od konkretne dozvole i licence. Dakle, postaviti jasne kriterijume zakonom po pitanju trajanja. Dozvole i licence UCV-a treba da budu standardizovane i definisane. U smislu pojašnjenja, koje je dala

ACV, imajući u vidu direktive EU, poželjno je da u slučajevima kada relevantne direktive ne definišu termin, licenca ostane bez roka, u drugim slučajevima, termin direktive se primenjuje na relevantnu licencu.

Princip nediskriminacije. Ovaj princip je definisan članom 6 ZOUP i kao takav treba da se primenjuje od ACV-a, u vezi sa odlukama o licencama i drugim dozvolama koje donosi. Posebno, ovaj princip mora biti striktno definisan kada je u pitanju trajanje licence, koji ACV ocenjuje i postavlja, prema diskreditaciji na osnovu kriterijuma minimalnog i maksimalnog trajanja, s obzirom da u nekim slučajevima trajanje nije definisano ni u podzakonskim aktima UCV-a. Isto tako, isto treba da postane deo procedura za izdavanje dozvola i licenci unutar UCV-a, kako bi se olakšalo izdavanje dozvola i licenci.

Pravo na žalbu. To predstavlja ustavnu obavezu. Sistem za razmatranje licence u UCV, kao i procedure za ovo, ne predviđaju pravo žalbe u slučaju odbijanja. Član 27 stav 2 ZCV odnosi se na pravo žalbe na osnovu ZOUP. ZOUP takođe u članu 125 definiše žalbu kao sredstvo za ostvarivanje određenog prava. Tako nešto je definisano i članom 27 ZSDL. To znači da u administrativnom postupku za razmatranje dozvola i licenci ACV mora definisati konkretan žalbeni mehanizam, da se ispita eventualno odbijanje dotične dozvole i licence izdate od UCV-a. ACV treba da uspostavi internu komisiju za žalbe, koja se bavi odbijanjem u odnosu na odbijanje žalbi. U ovom aspektu, među preporukama, takođe na osnovu ZCV-a, treba preporučiti delotvoran pravni lek, samo za postupak izdavanja dozvola i licenci u ACV-u.

Plaćanje poreza. ZSDL u članu 18 definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. S druge strane, ZOUP utvrđuje neplaćanje postupka i prema ovome, ovo plaćanje se može izvršiti samo u slučajevima kada je zakonom drugačije određeno. Zakon o UCV-u uopšte ne definiše pitanje plaćanja takse za dozvole i licence koje izdaje UCV. Na osnovu ZSDL i ZOUP ACV ima obavezu da obračunava ove poreze, posebno one iz aplikacije, srazmerno administrativnim troškovima. Prema podacima ACV-a, takse za razmatranje licence se plaćaju u trenutku kada se aplikacija razmatra. Međutim, da bi se olakšalo pitanje aktivnosti korisnika licenci, a takođe i korisnika licenci, ACV primenjuje procedure plaćanja putem E-bankinga. Naknade koje ACV izdaje su posebno definisane u Uredbi (ACV) br. 2/2015 o taksama koje naplaćuje Uprava za civilno vazduhoplovstvo Kosova, sa izmenama i dopunama.

Princip jedinstvenog šaltera (jedinstvene kontakt tačke), je zakonska obaveza definisana kao u ZSDL, odnosno članu 16 i ZOUP, kao i članu 33 ZOUP. Prema ovom principu, sve formalnosti i procedure za izdavanje dozvole i licence moraju se obaviti preko kontakta JKT(one stop shop). Oba zakona ostavljaju prostor da se JKT kreira fizički, elektronski ili kombinovano. Glavni preduslov za kreiranje JKT-a su tačke koje smo pomenuli gore, posebno pristup orijentisan po principu administrativnog pregleda prema službenoj dužnosti. U UCV-u ne postoji ni jedna vrsta tipa JKT-a, pa se licence izdaju posebno od strane svakog javnog organa, što znači da stranka sama obavlja sve formalnosti i procedure koje bi, da postoji JKT, preko nje mogao da sprovodi sam javni organ.

Princip primene administrativne pomoći. Članom 34. ZOUP propisano je: da javni organ može tražiti pomoć od drugog javnog organa, između ostalog, za priznavanje činjenica, dokumenata ili drugog dokaza u posedu drugog organa. Ovaj princip se može koristiti za olakšavanje postupka verifikacije potrebnih dokumenata. ACV uopšte ne primenjuje princip pravne pomoći u slučaju razmatranja postupka izdavanja dozvola i licenci. Prema ovom principu, ACV mora verifikovati jedan broj dokumenata, po principu pomoći, u saradnji sa drugim nadležnim organima kako bi pomogao stranci da smanji administrativni teret.

Ispitivanje razvoja postupka po službenoj dužnosti. Član 86. ZOUP dozvoljava ovo načelo. U stvari, ovaj princip u svetlu olakšavanja procedura za izdavanje licenci u UCV-u, na osnovu načina na koji je procedura licenciranja regulisana u UCV-u, treba da se kombinuje sa principom primene administrativne pomoći. ACV uopšte ne primenjuje princip vođenja postupka po službenoj dužnosti. Takođe, u skladu sa ovim ACV, ne postoji konkretan propis koji se bavi procedurom izdavanja dozvola i licenci koje se nalaze u CRDL-u i koje izdaje ACV na osnovu dostavljenih podataka. Član 86.3 ZJN, u vezi sa ovim principom, definiše: “Osim kada je zakonom drugačije određeno, isprave kojima se dokazuju akti, činjenice, kvalitet ili

subjektivno stanje, neophodni za administrativni pregled, po službenoj dužnosti raspolaže državni organ koji vodi upravni postupak, ako se nalazi u njegovoj upravi ili drugih javnih organa. Javni organ može od stranke tražiti samo potrebne podatke za njihovu identifikaciju”. To znači da u nekim slučajevima, kada dokumenti i dokumentacioni uslovi za licencu nisu definisani zakonom, onda ACV u konkretnom slučaju može tražiti od stranke da samo dokaže da neki dokumenti postoje i potvrdi iste, ako postoje u javnosti tela. Neke dokumente prema preporuci u prilogu, u slučaju UCV-a, treba proveriti po principu postupanja po službenoj dužnosti, kako bi se smanjio administrativni teret stranke. Prema pojašnjenjima u prilogu, dokumenti definisani za licence takođe definišu dokumente koje izdaje sam UCV, kao što je uverenje o poreklu. Ove dokumente treba eliminisati.

Pravo na davanje mišljenja, objašnjenja i dokaza: Član 94. ZOUPomogućava stranci da pruži dokaze i razjasni pitanja tokom razmatranja i odvijanja postupka do konačne odluke. U slučaju UCV-a, ne postoji propis koji definiše postupak i koji daje mogućnost stranci da prilikom razmatranja zahteva za izdavanje dozvole i licence stranka ima pravo da ponudi dodatne dokaze i objašnjenja do momenta donošenja odluke. na njegov/njen zahtev .

Razvoj postupka elektronske revizije. Član 14.2. LSLL definiše: „Svaki nadležni organ mora da omogućiti da lice podnese zahtev za izdavanje dozvole elektronskim putem. Tako nešto stvara mogućnost da se na osnovu internih akata izdatih od strane UCV-a za licenciranje omogućiti razvoj procedure elektronskog ispitivanja. Ovo je moguće pošto član 17.2 ZSDL dozvoljava da se procedure za podnošenje zahteva za licencu obavljaju podzakonskim aktom, što u slučaju ACV znači da nema potrebe za zakonskim izmenama u vezi sa razvojem elektronske procedure. U praksi, ACV na osnovu procesura dozvoljava prijem online dokumentacije

Posebni uslovi i kriterijumi za izdavanje licenci. U slučaju UCV-a, dokumenti potrebni za licencu su prilično specifični jer se takođe odnose na: zaštitu javnog zdravlja i bezbednosti; Bezbednost i pre svega uslovljena su međunarodnim pravilima civilnog vazduhoplovstva. S obzirom na specifičnosti licenci UCV-a, u nekim slučajevima je specifična i dokumentacija. Dakle, na osnovu analize, zatraženo je smanjenje dokumentacije od slučaja do slučaja, na osnovu dve alternative: 1. Provera nekih činjenica putem izjave i 2. Identifikacija stranaka nekih dokumenata kao i postupanje UCV-a, po principu administrativne pomoći i odvijanje postupka po službenoj dužnosti.

Dostavljanje originalne dokumentacije-U okviru dozvola koje ACV odobrava, postoji pojava zasnovana na Centralnom registru dozvola i licenci (CRDL) i ova pojava ima veze sa podnošenjem nekih dokumenata u originalu, uključujući i one dokumente koji predstavljaju notorne činjenice pa čak i neosporne, kao što je potvrda o registraciji preduzeća ili drugi dokaz za osnivanje udruženja ili konzorcijuma (u zavisnosti od vrste dozvole) ili njegovog statusa itd. Dakle, uspostavljanje ovog principa je urađeno kako bi se tako nešto konkretiziralo u posebnim preporukama, definisanim u prilogu ove analize. Prema pojašnjenjima ACV-a, u većini slučajeva su potrebne kopije dokumentacije, samo u određenim slučajevima mogu se tražiti originali, kao npr. odobrenje relevantnih procedura potpisanih od strane ovlašćenih lica.

3. Pravna analiza u pogledu harmonizacije

Što se tiče ovog izveštaja, usaglašavanje podrazumeva proces podobnosti ZSDL u konkretnom slučaju i ZCV, u cilju utvrđivanja dozvola i licenci izdatih od strane ACV-a, na osnovu ZSDL. Ono što je važno istaći u vezi sa ACV je činjenica da se prema ZCV u Republici Kosovo direktno primenjuju konvencije međunarodnog civilnog vazduhoplovstva kao i elemente pravnog nasleđa EU, na osnovu kojih se izdaju dozvole i licence ACV. S tim u vezi, članovi 3.1 i 3.2 ZCV definišu „**3.1 Delatnosti civilnog vazduhoplovstva u vazдушnom prostoru Kosova sprovode se u skladu sa odredbama ovog zakona, Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu od 7. decembra 1944. godine i Sporazuma o Uspostavljanje zajedničkog evropskog vazduhoplovnog prostora. 3.3 Svi elementi acquis communautaire**

EU koji se pominju ili su uključeni u Aneks I ili II Sporazuma o uspostavljanju zajedničkog evropskog vazdušnog prostora su direktno primenljivi na Kosovu i zamenjuju svaki zakon Kosova koji nije u skladu sa njima“. Kao što se može videti, ova dva člana direktno primenjuju pravila međunarodnog prava, uključujući konvencije, međunarodne ugovore i pravo EU. **Međutim, sa sastanaka sa UCV-om, potvrđeno je da većina dozvola i licenci koje izdaje ova agencija ima svoj osnovni osnov u međunarodnom pravu i pravilima EU i kao takvi su proizašli iz potrebe da se primenjuju, prema pravu EU - 's**. Čini se da je ovo jedan od glavnih razloga zašto veliki broj dozvola (dozvola i licenci) izdatih od strane UCV-a nemaju konkretnu osnovu u ZPP ili bilo kom drugom važećem zakonu koji je usvojen od strane Skupštine Republike Kosovo . Na sastanku od 30.08.2024, ACV je potvrdio da se transponovanje i implementacija direktiva EU vrši uz poštovanje utvrđenih procedura.

Što se tiče aspekta harmonizacije, možemo pomenuti neke principe i to:

Određivanje dozvola i licenci zakonom. Ovo načelo je definisano u članu 17.1 ZSDLi kao takvo podrazumeva da je dozvola i licenca, čak i u smislu naziva, definisana zakonom. U slučaju ACV, samo određene dozvole i licence su definisane zakonom. Na osnovu ZCV, odnosno člana 32, sertifikat vazdušnog operatera se priznaje kao licenca (dozvola) izdata od strane ACV svim građanima koji žele da se bave vazdušnim aktivnostima (operacijama) na Kosovu. Isto tako, član 34. ZCV-a definiše licencu za obavljanje delatnosti vazdušnog saobraćaja, za koju se mogu prijaviti građani Republike Kosovo (fizička lica). Član 35. ZCV-a priznaje kao dozvolu/licencu Sertifikat/licencu vazdušnog operatera za obavljanje vazdušne delatnosti. Član 36. ZCV priznaje licence i dozvole za obavljanje neplaniranih aktivnosti. Član 37 ZCV priznaje kao dozvole licence vazduhoplovnog osoblja, odnosno osoblja koje mora imati odgovarajuću kvalifikaciju. Član 44 ZCV priznaje kao dozvole (dozvole i licence) izdate od ACV sertifikat o plovidbenosti i sertifikat o puštanju u upotrebu, koje se izdaju za vazduhoplove registrovane na Kosovu. Član 46. ZCV priznaje ograničene sertifikate o tipu vazduhoplova koji se izdaju u posebnim slučajevima, kao i član 47. ZCV, koji regulišu posebne slučajeve, odnosno izdavanje ograničenih sertifikata o plovidbenosti, koji su namenjeni za vazduhoplove registrovane na Kosovu. Članom 57. ZCV-a regulisana je kategorija dozvola koje se izdaju za prevoz oružja i municije, uključujući eksplozive i štetne ili otrovne gasove u avionu. Ove dozvole se izdaju pod tri osnovna uslova i to: 1. *samo uz pismenu dozvolu UCV-a*, (2. *pod nadzorom komandira pilota*, i 3. *u potpunosti u skladu sa nacionalnim i međunarodnim propisima*. Isto tako, član 61 ZCV priznaje sertifikat aerodroma kao dozvolu (dozvolu ili licencu) koju izdaje ACV, a koja se izdaje licima koja preuzimaju upravljanje (operaciju) aerodroma. Sa ovog aspekta, karakteristika dozvola i licenci u UCV-u je da je veliki deo njih definisan samo podzakonskim aktima UCV-a, suprotno članu 17.1 ZSDL. Međutim, podzakonski akti i definicija licenci sa ovim aktima analizirani su u prilogu ovog izveštaja.

Na osnovu članova 32, 34, 35, 36, 37, 44, 46, 47, 57 i 61 ZCV, priznaju se sledeće dozvole i licence (odobrenja).

1. Sertifikat vazdušnog operatera je poznat kao licenca (dozvola) koju izdaje ACV svim građanima koji žele da se bave vazdušnim aktivnostima (operacijama) na Kosovu.
2. Licenca za obavljanje delatnosti vazdušnog saobraćaja, za koju se mogu prijaviti građani Republike Kosovo (fizička lica).
3. Sertifikat/licenca vazdušnog operatera za obavljanje vazdušne delatnosti.
4. Licence i dozvole za obavljanje neplaniranih aktivnosti.
5. Licence vazduhoplovnog osoblja, odnosno osoblja koje mora imati odgovarajuću kvalifikaciju.
6. Dozvole (dozvole i licence) izdate od UCV-a, kao i potvrda o plovidbenosti i potvrda o puštanju u upotrebu, koje se izdaju za vazduhoplove registrovane na Kosovu.
7. Ograničeni sertifikati tipa vazduhoplova koji se izdaju u posebnim slučajevima, kao i sertifikati koji se regulišu u posebnim slučajevima, odnosno izdavanje ograničenih sertifikata o plovidbenosti, koji su namenjeni za vazduhoplove registrovane na Kosovu.

8. Dozvole koje izdaje ACV za oružje i municiju, uključujući eksplozive i štetne ili otrovne gasove koji se moraju transportovati u avionu.
9. Aerodromski sertifikat, kao dozvola (dozvola ili licenca) izdat od strane UCV-a, koji se izdaje licima koja preuzimaju upravljanje (operaciju) aerodroma.

Od registra 79 izdatih dozvola i licenci od strane ACV-a, ZCV priznaje samo gore navedene kategorije dozvola i licenci izdatih za gore navedene aktivnosti. Sve dozvole i licence koje nisu obuhvaćene gore navedenim vrstama dozvola i licenci ili u gore navedenoj delatnosti koju priznaje ZCV, znači da nisu priznate zakonom, kao što je utvrđeno članom 17. ZSDL. Oni će biti definisani u posebnim preporukama.

Nazivi dozvola i licenci utvrđuju se zakonom: Ovo zahteva da sve dozvole i licence izdate od UCV-a, kao što su: Odobrenja; Ovlašćenja; Sertifikati; Certifikati; Dozvole; Licence; Promene sertifikata; Prijem; Obnova sertifikata; Odluke o odobrenju utvrđuju se zakonom. Određeni broj kategorija dozvola i licenci koje izdaje ACV, kao što su odobrenja i ovlašćenja, kao kategorije uopšte nisu priznate od ZCV-a i nemaju konkretan pravni osnov. Takođe, u okviru posebnih preporuka date su posebne preporuke za svaku dozvolu i licencu, u smislu da je vrsta dozvole i licence definisana zakonom, odnosno delatnost za koju je izdata spada u kategoriju delatnosti. definisanih u gore razrađenim vrstama dozvola i licenci, u skladu sa članovima 32,34,35,36,37,44,46,47,57 i 61 ZCV.

Podobnost dozvola i licenci u skladu sa članom 5. ZSDL: Članom 5. ZSDL definisane su vrste dozvola koje su: obaveštenje, registracija, dozvola i stručna licenca. U ovom slučaju, oznake dozvola koje su date ACV-u takođe moraju biti prilagođene ovome To znači da će se promeniti članovi ZCV-a kao što su: članovi 32,33,34,35,36,37,38,44,46,47,57 koji definišu određene vrste dozvola i licenci. U ovom aspektu, važno je imenovati i kategorizovati dozvole i licence ACV-a, na osnovu člana 5. ZSDL.

Kategorizacija dozvola i licenci prema riziku: LAC treba da definiše sistem kategorizacije dozvola i licenci, prema riziku, kao što je definisano i članom 19. ZSDL. Za ovo se mora popuniti ili kreirati novi članak u ZCV-u, nakon člana 31. ACV kroz Sistem upravljanja bezbednošću utvrđuje nivo rizika u svim oblastima koje reguliše. Pored toga, ACV utvrđuje uvođenje novog zakonodavstva na dnevni red, na osnovu preporuka i međunarodnih sporazuma koje sprovodi.

Utvrđiti kao nadležnost odbora izdavanje dozvola i licenci: Zakon br. 03/L-051 o civilnom vazduhoplovstvu i zakon br. 08/L-063 o izmenama i dopunama zakona u vezi sa racionalizacijom i uspostavljanjem linija odgovornosti nezavisnih agencija ne određuje koji organ je nadležan za izdavanje dozvola i licenci. Član 15.1 tačka "d" Zakona br. 08/L-063 o izmenama i dopunama zakona u vezi sa racionalizacijom i uspostavljanjem linija odgovornosti nezavisnih agencija utvrđuje da ACV izdaje licence, sertifikate i dozvole. S druge strane, član 10. ZSBN definiše sledeće: „1. *Nadležni organ, za svaku vrstu profesionalnog licenciranja koju preduzima, formira odbor za licenciranje. 2. Odbor za licenciranje deluje kao izvršni organ koji administrira i nadzire sve oblasti koje se odnose na licenciranje stručnjaka u toj profesiji*“. Dakle, izmenom i kompletiranjem ZCV-a, trebalo bi da se utvrdi da odbor donosi odgovarajuće odluke za izdavanje dozvola i licenci ACV-u. Prema pojašnjenju ACV-a, na osnovu člana 21. ZCV-a, generalni direktor je ovlašćen da izdaje sve dozvole i licence, na osnovu stručnih preporuka relevantnih jedinica u okviru ACV-a.

Ovo pitanje je posebno regulisano podzakonskim aktima i procedurama i procesima ACV-a.

4. Glavni nalazi

1. Zakon o „imaocu dozvole“ odnosi se samo na fizičko lice, dok ZCV podrazumeva da za određene dozvole i licence mogu da konkurišu i pravna lica. Tako nešto je gore pojašnjeno i da je u većini slučajeva to regulisano podzakonskim aktima ACV-a.
2. Značajan broj dozvola i licenci nije definisan zakonom;
3. Sve licence ZCV imaju fiksni rok, prema internim pravilima (u nekim slučajevima taj rok nije određen internim pravilima, prema članu 17. ZSDL), dok ZSDL ne reguliše pitanje novog licenciranja ili produženja licence.
4. Konkretni žalbeni postupak za nelicenciranje nije definisan kroz mehanizam koji se bavi samo pitanjima licenciranja, već se to radi preko opšte komisije za žalbe.
5. Ne postoji jedinstvena tačka za kontakt (JTK) u ACV-u u vezi sa zahtevom za licence i druge dozvole.
6. Ne primenjuje se princip administrativne pomoći za olakšavanje postupka verifikacije neophodnih dokumenata podnetih za dobijanje, za onoliko koliko je moguće u ACV licence.
7. Ne primenjuje se princip vođenja postupka po službenoj dužnosti za proveru dokumenata koje su stranke identifikovale, a koje poseduju javne za onoliko koliko je moguće ustanove.
8. Elektronski postupak nije definisan kao pravilo već samo kao izuzetak.
9. Čini se da određeni broj dokumenata potrebnih u okviru kategorije opštih zahteva povećava administrativni teret načina na koji se traže.
10. Ne postoji jedinstvena administrativna procedura za podnošenje zahteva, razmatranje, odobravanje ili odbijanje dozvole i licence izdate od UCV-a.
11. U nekim slučajevima, neke uredbe, posebno one pre 2017. godine, trebalo bi da budu objavljeni i na albanskom jeziku.
12. U nekim slučajevima, naknada utvrđena za licencu, prema podacima koje daje UCV, nije određena propisom.
13. U nekim slučajevima, čini se da naknada ne prati proporcionalan pristup neophodnim administrativnim troškovima za izdavanje licence, kako to zahteva ZSDL.
14. Trajanje licence nije definisano podzakonskim aktima;
15. Ne postoji usaglašavanje dozvola i licenci, na osnovu člana 5. ZSDL;
16. Nedostaju programi kontinuiranog obrazovanja, prema zahtevima ZSDL.

5. Opšte preporuke

1. Da se preciznije reguliše ko može da aplicira za licencu i za koje licence (fizičko ili pravno lice) u svim slučajevima.
2. Stvoriti jasnu pravnu osnovu za postojeće licence ACV.
3. Produžiti rok za izdavanje licence od strane od strane ACV, odnosno vodeći računa o principu efikasnosti postupka i stepenu rizika dozvole i licence.
4. Usklađivanje zakona o ACV-u, odnosno dopuna članova 32,33,34,35,36,37,38,44,46,47,57 ZCV, u smislu imenovanja dozvola od ACV-a, za delatnosti koje ne zahtevaju licencu, na osnovu člana 5. ZSDL.
5. Odrediti proceduru žalbe u slučaju nelicenciranja, kroz mehanizam koji se bavi samo aspektom licenci.
6. Kreirati JKT u ACV.
7. Razviti elektronsku proceduru za prijavu i ispitivanje licenci, i ne bi trebalo da bude potrebno da se aplicira samo u fizičkim kopijama.
8. Priminiti princip administrativne pomoći i odvijanje postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje javne institucije poseduju, koliko je to moguće.

9. Obnova licenci po principu ex officio, koliko je to moguće.
10. Proverite neke neophodne dokumente prema izjavi pod zakletvom.
11. Plaćanje naknade za početni ispit vrši se po odobrenju prijave.
12. Utvrđuje se odgovarajućim propisom Kontinuirano obrazovanje, shodno članu 13. ZSDL.
13. Naknade u svakom slučaju su određene podzakonskim aktima.
14. Visina taksi treba da bude proporcionalna neophodnim administrativnim troškovima tokom postupka izdavanja licence.
15. Trajanje licenci utvrđuje se podzakonskim aktima i bez roka.
16. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.
17. Primijeniti rok za donošenje odluka od 45 dana za zahtjeve za izdavanje dozvola i licenci, prema ZOUP, osim kada je to definisano direktivama, zbog obaveza koje proizilaze iz MSP-a.

6. Opravdanost opštih preporuka

1. Konkretnije regulisati ko može podnijeti zahtjev za licencu i za koje licence (fizičko ili pravno lice).

Ova preporuka je data jer Zakon o UCV-u ne definiše status nosioca licence, odnosno da li će to biti fizičko ili pravno lice. S druge strane, ZSDL u definicijama tačno definiše za koje dozvole i licence se podnose fizička ili pravna lica. U nekim slučajevima podzakonski akti definišu tako nešto u ACV-u i to bi trebalo da se odnosi na sve slučajeve.

2. Stvaranje jasne pravne osnove za postojeće licence ACV-a. Na osnovu člana 17.2 ZSDL, dozvole i licence su definisane samo zakonom. U konkretnom slučaju, u nekim slučajevima ACV nema zakonom propisane 79 dozvola i licenci koje izdaje, niti je njihova delatnost definisana zakonom. Kao rezultat ovoga, trebalo bi da se izrade novi članovi u ZCV-u koji će omogućiti da postojeće dozvole i licence budu definisane zakonom.

3. Produžiti rok za izdavanje licence od ACV-a, vodeći računa o principu efikasnosti postupka i stepenu licence ili rizika dozvole i licence. Uzimajući u obzir princip efikasnosti, koliko god je to moguće, treba produžiti rok dozvola i licenci koje se daju na kraći period. Ovo treba da se uradi uzimajući u obzir bezbednost, zaštitu javnog zdravlja i druge kriterijume koje utvrđuje ACV. Minimalni rok za svaku licencu je 5 godina. Ovu preporuku treba primeniti što je više moguće, na osnovu važećih direktiva, a u slučajevima kada direktiva nije, licencu treba izdati bez roka, a zatim nadgledati kroz mehanizme praćenja.

4. Slučajevi u kojima nije potrebna licenca su imenovani prema ZSDL. S druge strane, Zakon o ACV-u definiše kriterijume za dozvole za koje nije potrebna licenca, ali ipak prolaze kroz proceduru odobravanja. Dakle, tako nešto mora da se uradi prema oznakama definisanim članom 5. ZSDL, kao što su obaveštenje, registracija dozvole i sl. To znači da zakon o ACV-u mora biti usaglašen, odnosno dopuna članova 32,33,34,35,36,37,38,44,46,47,57 ZCV-a, u smislu imenovanja dozvola od ACV-a, za delatnosti za koje nije potrebna licenca, na osnovu člana 5. ZSDL. Takođe, prema pojašnjenjima ACV-a, preporučuje se i kategorizacija dozvola i licenci izdatih od strane ACV-a, na osnovu člana 5. ZSDL.

5. Odrediti postupak žalbe u slučaju nelicenciranja. U okviru zakona, ali čak ni relevantnih pravila koja se primenjuju na postupak izdavanja dozvola u okviru ACV-a, nije definisan rok za žalbe na pitanje odbijanja licenciranja ili produženja licence. Da bi se poštovala prava strane, treba da se uspostavi mehanizam za žalbu, prema principima utvrđenim u ZOUP-u.

6. Kreirati JKT u UCV. U UCV-u treba uspostaviti jedan šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola UCV-a. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Takođe, tako nešto će pomoći

podnosiocima da efikasno započnu i okončaju proceduru, a takođe će pomoći organu da lakše ispita prijavu. JKT mora da postupi i u slučaju promene licence ili dozvole, kao i drugih žalbenih postupaka u postupku ispitivanja itd.

7. Razviti elektronsku proceduru za prijavu i pregled licenci i nije potrebno da se aplicira samo u fizičkim kopijama. Elektronska procedura pregleda dozvola i licenci u velikoj meri olakšava aplikaciju i pregled licenci i dozvola u ACV-u. Kreiranjem pojedinačnih tačaka za kontakt može se kreirati i baza podataka ili elektronski obrazac za prijavu. ACV mora da iskoristi mogućnost da samo dokumenta koja su neophodna za verifikaciju budu poslata od strane kao fizička ili originalna dokumenta. Elektronski postupak se može odrediti internim pravilima ACV-a. Prema pojašnjenjima ACV-a, prijave se primaju i elektronski.

8. Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanje postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne ustanove. ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. Primenom ovog principa, ACV će verifikovati jedan broj dokaza, koje treba da dostavi strana koja podnosi zahtev. Primenom ovih principa, ACV će izbegavati podnošenje određenih dokumenata za dozvole i licence stranama. Deo dokumentacije se mora overiti traženjem pomoći od raznih organa uprave.

9. Obnavljati licence po principu ex officio. U slučaju obnove licence, postupak verifikacije treba započeti i završiti uz poštovanje radnji preduzimanja postupaka po službenoj dužnosti. Ovaj princip bi bio izražen i u slučaju obnavljanja licence kao i njene izmene. ACV ima obavezu da kada su potrebna dokumenta overena od strane nadležnih organa, overa se vrši na osnovu radnje po službenoj dužnosti, ne opterećujući stranku dokumentacijom i informacijama koje može dobiti od organa.

10. Overiti neke potrebne dokumente prema izjavi pod zakletvom. Neki dokumenti potrebni za podnošenje zahteva za licence i dozvole u UCV-u se preporučuju da se smanje, kako bi se olakšalo administrativno opterećenje. Smanjenje ovih dokumenata može se izvršiti na način da se neka pitanja koja bi trebalo da budu deo aplikacije dokažu kroz izjavu pod zakletvom.

11. Plaćanje naknade za početni ispit vrši se nakon odobrenja zahteva. S obzirom na plaćanje poreza i činjenicu da se ovi porezi obračunavaju po principu obračuna u skladu sa konkretnim razumnim administrativnim troškovima koji nastaju u tretmanu dela na koje se ti porezi odnose. Da bi se olakšalo administrativno opterećenje, početni porez treba platiti i elektronskim putem nakon što se zahtev podnosioca odobri.

12. Definirati relevantnom regulativom Kontinuirano obrazovanje. Prema članu 13 ZSPP. U cilju usaglašavanja ZCV-a i LSDL-a, pitanje kontinuiranog obrazovanja treba da se reguliše posebnim propisom, kao obaveza za nosioce licenci, a to treba postaviti i kao uslov u odgovarajućim dozvolama i licencama.

13. Doneti odgovarajući propis kojim se regulišu postupci za podnošenje zahteva i ispitivanje dozvola i licenci, u skladu sa principima ZOUP i ZSDL. U cilju regulisanja jedinstvene procedure koja garantuje sprovođenje principa ZOUP i ZSDL, treba doneti propis koji za cilj ima postupanje po postupku zahteva i ispitivanja za dozvole i licence u okviru UCV-a, na osnovu principa ZOUP i odredbama ZSDL.

14. Takse u svakom slučaju utvrđuju se podzakonskim aktima. U uredbi UCV-a u vezi sa nekim taksama, naknada u vezi sa nekim licencama nije definisana. Pozivanje na takse u ovim slučajevima je uzeto iz podataka koje je obezbedio UCV. Da bi se povećala pravna sigurnost, iznos naknade za svaku licencu treba da bude utvrđen podzakonskim aktima UCV-a.

15. Visina taksi treba da bude proporcionalna neophodnim administrativnim troškovima tokom postupka izdavanja licence. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

16. Rok licence utvrđuje se uredbom ili se licence izdaju bez roka. U nekim slučajevima rok trajanja licence je uzet iz podataka koje je dao ACV au istim slučajevima, u propisima ACV-a, nije pronađena odredba koja govori o trajanju ovih licenci. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole. Ni u kom slučaju rok nije definisan nikakvim pravnim aktom, pa treba imati u vidu da trajanje licence treba da bude definisano zakonom ili podzakonskim aktom i da minimalno trajanje treba da bude 5 godina. Isto tako, u slučajevima kada rok važenja licence nije određen direktivom, istu (licence) treba izdati bez roka.

17. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima. Tokom istraživanja u vezi sa ovim izveštajem, u nekim slučajevima delatnost dotičnih licenci nije tačno opisana. Stoga se, na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.

18. Za primenu roka za donošenje odluka od 45 dana za zahteve za izdavanje dozvola i licenci, prema ZOUP– ZPP u većini slučajeva odluka primenjuje se rok za donošenje odluka u vezi sa zahtevom za dozvole i licence u trajanju od 90 dana. U cilju olakšavanja procedure i administrativnog opterećenja, ACV treba da primeni rok za podnošenje zahteva za dozvolu i licencu, od 45 dana, u skladu sa zahtevima ZOUP. Primena roka od 45 dana smanjila bi trajanje odluke i povećala efikasnost, kao i olakšala administrativno opterećenje stranke. Ovaj princip treba primenjivati u najvećoj mogućoj meri, poštujući transponovane direktive u skladu sa procedurama i prema obavezama iz SSP-a.

7. Sprovođenje opštih i posebnih preporuka

U okviru izveštaja, kako je naglašeno, date su opšte preporuke i one posebne, predstavljene u prilogu za svaku licencu. Treba napomenuti da zbog činjenice da ZCV priznaje nekoliko kategorija dozvola, prema gore navedenim pojašnjenjima, posebne preporuke u prilogu za dozvole i licence ACV-a u nekim slučajevima su se pokazale kao iste. Tako nešto je došlo do izražaja zbog činjenice da se određeni broj dozvola i licenci, sa istom (homogenom) oznakom, izdaje po istom pravnom osnovu. Takođe, posebne preporuke u većini slučajeva proizilaze iz činjenice da većina dozvola i licenci u ACV nije posebno definisana zakonom.

Sprovođenje opštih i posebnih preporuka, prema prilogu, može se obaviti na dva načina i to: 1. Kroz dopune i izmene ZCV i 2. Kroz dopune i izmene internih propisa ACV-a kao i izradu novih pravilnika.

Date su opšte i posebne preporuke, na osnovu analize dokumenata, pravilnika, podataka ACV-a i pojašnjenja dobijenih na sastancima od strane ACV-a.

PRILOG

Dozvole i licence izdate od strane ACV su uključene u prilogu

1. ODOBRENJA ZA AERODROME – KLASA A

1. Pravna osnova za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca je regulisana samo prema Uredbi br. 03/2012 o odobrenim aerodromima. Ova uredba je, između ostalog, doneta na osnovu člana 61.2 ZCV u kojem se navodi da će „U pravilniku za sprovođenje ovog zakona ACV utvrditi i minimalne bezbednosne standarde za rad aerodroma koji obavlja delatnost za putnike sa ili bez utvrđenog reda vožnje”. Dakle, ova vrsta licence nije definisana ZCV. Štaviše, ZCV uopšte ne priznaje „odobrenje“ kao vrstu licence.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog postupka je licenciranje vezano za rad Aerodroma, za koji rad, ACV mora da obezbedi da se obavlja u skladu sa zakonskim zahtevima.

1.2 Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3 Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Prema Pravilniku br. 2/2015 o Tarifama koje naplaćuje Autoritet civilnog vazduhoplovstva Kosova, naknada za ovu dozvolu iznosi 8.000 evra. Po podnošenju zahteva, podnosilac je dužan da uplati 50% ove tarife, ili 4.000 evra.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Jedan primerak Procedura za operacije i održavanje aerodroma, pripremljen u skladu sa Uredbom 3/2012 o odobrenim aerodromima i u skladu sa očekivanim aktivnostima na aerodromima;
2. Detalji fizičkih karakteristika aerodroma, opreme, usluga i sredstava, uključujući i vazduhoplovne karte (mapu aerodroma i mapu prepreka);
3. Original/overena kopija registracije preduzeća;
4. Dokaz o vlasništvu aerodroma ili pravu korišćenja;
5. podaci (CV) o visokom rukovodećem osoblju aerodroma i
6. potvrda plaćanja 50% iznosa tarife, u skladu sa važećim pravilima o tarifama koje naplaćuje UCV.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ova licenca se određuje zakonom..** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da

bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom.

2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa **"originalnom/overenom kopijom registracije poslovanja i "dokazom o vlasništvu nad aerodromom ili pravom korišćenja"**. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 8.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Takođe, treba odrediti da se cela taksa plaća tek nakon izdavanja licence, a ne u trenutku podnošenja zahteva.
5. **Formirati JKT u UCV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u UCV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola UCV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Isto tako takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

2. ODOBRENJA ZA AERODROME – KLASA B

1. Pravna osnova za izdavanje dozvole/licence:

Ova licenca je regulisana samo prema Uredbi br. 03/2012 o odobrenim aerodromima. Ova uredba je, između ostalog, doneta na osnovu člana 61.2 ZCV u kojem se navodi da će „U pravilniku za sprovođenje ovog zakona ACV utvrditi i minimalne bezbednosne standarde za rad aerodroma koji obavlja delatnost za

putnike sa ili bez utvrđenog reda vožnje”. Dakle, ova vrsta licence nije definisana ZCV. Štaviše, ZCV uopšte ne priznaje „odobrenje“ kao vrstu licence.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog postupka je licenciranje vezano za rad Aerodroma, za koji rad, ACV mora da obezbedi da se obavlja u skladu sa zakonskim zahtevima.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Prema Pravilniku br. 2/2015 o Tarifama koje naplaćuje Autoritet civilnog vazduhoplovstva Kosova, naknada za ovu dozvolu iznosi 4.000 evra. Po podnošenju zahteva, podnosilac je dužan da uplati 50% ove tarife, ili 2.000 evra.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Jedan primerak Procedura za operacije i održavanje aerodroma, pripremljen u skladu sa Uredbom 3/2012 o odobrenim aerodromima i u skladu sa očekivanim aktivnostima na aerodromima;
2. Detalji fizičkih karakteristika aerodroma, opreme, usluga i sredstava, uključujući i vazduhoplovne karte (mapu aerodroma i mapu prepreka);
3. Original/overena kopija registracije preduzeća;
4. Dokaz o vlasništvu aerodroma ili pravu korišćenja;
5. Podaci (CV) o visokom rukovodećem osoblju aerodroma i
6. Potvrda o isplati 50% iznosa tarife, u skladu sa važećim pravilima o tarifama koje naplaćuje ACV.

2. Preporuke

1. Ova licenca se određuje zakonom.
2. Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.
3. Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.
4. Preispitati taksu za prijavu.
5. Kreirati JKT u ACV.
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Iz tog razloga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL odnosno članom 17.1.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "originalnom/overenom kopijom registracije poslovanja i "dokazom o vlasništvu nad

aerodromom ili pravom korišćenja". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju. Kroz ove principe bi, navedene dokumente, ACV potvrdio putem izjave pod zakletvom ili provere uz pomoć drugih nadležnih organa.

3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** Radi olakšanja administrativnog tereta podnosioca zahteva, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva.
4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 4.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Takođe, treba odrediti da se cela taksa plaća tek nakon izdavanja licence, a ne u trenutku podnošenja zahteva.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

3. ODOBRENJA PRIRUČNIKA ORGANIZACIJA ZA OBUKU

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence.

Osnov za ovo odobrenje je član 62 Zakona o ACV-u, koji propisuje da „Svaki operater aerodroma mora pripremiti, izdati i održavati „priručnik aerodromskih usluga i aktivnosti“. Po završetku pripreme, operater aerodroma predaje priručnik na razmatranje od strane ACV. ACV ima ovlašćenje da traži bilo kakve promene u priručniku koje smatra potrebnim ili poželjnim. Priručnik, između ostalog, treba da objasni organizaciju aerodroma i da utvrdi procedure sletanja i uzletanja aviona, kao i pravila za korišćenje aerodroma. ACV objavljuje priručnik u publikacijama vazduhoplovnih informacija“. Iako postoji pravni osnov za ovu licencu, isti se ili mora preimenovati u ZSDL, promenom člana 62 ili se naziv licence treba prilagoditi članu 62 ZCV -a, kako bi pravni osnov za ovu licencu bio konkretan.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Ova licenca ima za cilj da potvrdi da je priručnik koji je izradio relevantni aerodrom adekvatan relevantnim zahtevima.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani;
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija;

2. Preporuke

1. Urediti pravni osnov ove licence i uskladiti je sa članom 62 ili dopuniti član 62 ZCV u skladu sa ZSDL;
2. Definirati Uredbom tačne i objektivne kriterijume za određivanje roka;
3. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Zakonom ili propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
5. Kreirati JKT u UCV;

3. Obrazloženje preporuka

1. **Regulisati pravni osnov ove licence.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Iz tog razloga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL odnosno članom 5. Međutim, ne upuštajući se u stručni sadržaj pitanja kojima se bavi ACV, čini se da je usvajanje priručnika više usmereno na to da sadržaj priručnika koji je izradio operater aerodroma bude potvrđen od strane ACV-a. Dakle, sadržaj člana 62 ZCV ne bi trebalo da se u potpunosti uklapa u definiciju licenci u ZSDL. Zbog toga, ovaj se treba rešiti, da li treba da se tretira kao licenca ili ne. Ako se proceni da treba da se tretira kao takva, onda takođe treba da bude predviđena zakonom.
2. **Definisati Uredbom tačne i objektivne kriterijume za određivanje roka.** Veoma je važno da se za svaku licencu definišu specifična pravila u vezi sa rokom. Ovo čak treba naglasiti u slučaju kada se dozvole daju bez određenog roka. U konkretnom slučaju, zakonske ili podzakonske odredbe ne određuju nikakav rok. Rok u ovom slučaju je uzet iz podataka koje daje ACV. Zbog toga treba razmotriti da li postoji potreba da spomenuti priručnici imaju rok ili da se to reši na drugi način. Jedna takva stvar može biti ostvarena putem podzakonskih akata, kako je propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, npr. „Sertifikat za vazdušne operacije“ izdaje se od samog ACV, tako da nema potrebe da se to traži od strane. Jedna takva stvar može biti ostvarena putem podzakonskih akata, kako je propisano članom 17.2 ZSDL. Neki dokumenti ove licence, kao što je "Organizaciona struktura", treba da se potvrde izjavom pod zakletvom ili donošenjem statuta pravnog lica.

4. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada koja se odnosi na priručnik nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Isto tako takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju.

3. Odobrenje helikoptera

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova vrsta licence nije definisana zakonom. Osnova po kojoj se izdaje ovaj tip licence je član 4 Pravilnika br. 3/2014 o uzletanju i sletanju helikoptera van zone aerodroma. Stav 1 ovog člana određuje da "*Operator helikoptera, radi obavljanja operacija podizanja i sletanja helikoptera sa NHLS, prethodno mora dobiti odobrenje. Odobrenje izdaje ACV, na zahtev operatera helikoptera*".

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Izvođenje operacija podizanja i sletanja helikoptera.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

1.000 evra

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija;

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;

4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U kretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa *"sertifikatom za vazduhoplovne operacije"*. Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** Radi olakšanja administrativnog tereta podnosioca zahteva, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 1.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Isto tako takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

5. ODOBRENJE MINIMALNE LISTE OPREME (MEL-MINIMUM EQUIPMENT LIST)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Osnova ove licence je član 67 ZCV, koji propisuje da "Svaki operator mora pripremiti 'minimalnu listu opreme' za svaki avion kojim upravlja. Ova lista mora biti pripremljena u skladu sa 'osnovnom listom minimalne opreme' za dati tip aviona. Možda je oprema u kvaru ili sa drugim ograničenjima, međutim, lista mora biti odobrena od ACV a avionom se mora upravljati u skladu sa odobrenom listom". Ova dozvola

se obrađuje i sa članom 9 Pravilnika Br.01/2019 koji Određuje Tehničke Zahteve i Administrativne Procedure u Vezi sa Vazdušnim Operacijama na Osnovu Pravilnika o ACV-u br. 03/2009. Pravna osnova za ovu dozvolu je nekonkretna i zakon ne prepoznaje naziv kao odobrenje, iako prepoznaje kategoriju minimalne liste opreme prema članu 67 ACV.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Odobrenje minimalne liste opreme, pripremljeno od strane operatera.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija;

2. Preporuke

1. Ova licenca se definiše zakonom u smislu imenovanja;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ova licenca se definiše zakonom u smislu imenovanja.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. ZCV ne priznaje termin odobrenje, u smislu člana 67, stoga se pravni osnov ove dozvole i licence mora precizirati dopunom člana 67. ZCV.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoj postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje javne ustanove poseduju.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšać administrativno opterećenje za aplikaciju.

3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Isto tako takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

6. ODOBRENJE PROGRAMA ODRŽAVANJA SVAKOG VAZDUHOPLOVA (PROGRAMA ODRŽAVANJA)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Opšti pravni osnov za izdavanje ove licence je član III ZCV. Detaljnija pravila koja se odnose na ovu oblast obuhvaćenu ovom licencom definisana su Uredbom br. 17/2017 o odredbama i upravnim postupcima u vezi sa aerodromima.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost za ovu licencu je održavanje vazduhoplova.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Kopija programa održavanja u štampanoj i CD/DVD kopiji;
2. Program za održavanje - Lista kompatibilnosti dela M u formularu AIR-FRM-012b;
3. Kontrolna lista programa održavanja na obrascu AIRV-FRM-012c, ako je primenljivo,
4. Dokumentacija koja se koristi za kreiranje programa održavanja, npr. "priručnik za održavanje", "MPD", "MRBR"... itd;
5. Spisak izmena (STC, SB) i popravki izvršenih na avionu koje utiču na program održavanja aviona;²

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Pored toga, odgovarajuća licenca se ne određuje zakonom, stoga je potrebno dopuniti i izmeniti ZCV kako bi se odredila ova licenca.
2. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** Radi olakšanja administrativnog tereta podnosioca zahteva, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** Prema podacima koje je poslao ACV, tarifa u ovom slučaju određuje se u zavisnosti od težine vazduhoplova i planiranih operacija. U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
4. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj

²Pojašnjenje: Postoji neslaganje između liste dokumenata koji se traže na osnovu podataka poslatih od strane ACV u poređenju sa listom dokumenata u odgovarajućem obrascu (Pogledajte link <https://caa.rks-gov.net/ep-content/uploads/2018/07/AIW-FRM-012a-Application-for-Approval-of-Aircraft-Maintenance-Programme-1.pdf>). U ovom slučaju, kao referenca je korišćen spisak dokumenata prema odgovarajućem obrascu.

tački. Isto tako takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

5. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja:** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

7. POSEBNA ODOBRENJA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Po pitanju ove licence, nema odredbi u ZVC-u. Po ovom nazivu, ova licenca je predviđena samo u Pravilniku br. 01/2009 o Izveštavanju o Događajima u Civilnom Vazduhoplovstvu, koji pravilnik je ukinut putem Pravilnika br. 09/2017 o Izveštavanju, Analizi i Praćenju Događaja u Civilnom Vazduhoplovstvu.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Vazdušne operacije za avione ili helikoptere registrovane u Republici Kosovo.

1.2. Vreme trajanja dozvole/licence:

Pet (5) godina.

1.3. Uplata za dozvolu/licencu:

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** Radi olakšanja administrativnog tereta podnosioca zahteva, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Isto tako takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

8. POSEBNA ODOBRENJA ZA OPERACIJE U OBLASNOJ NAVIGACIJI

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije predviđena zakonom. Odredbe koje se odnose na ovo pitanje sadržane su u Uredbi br. 5/2013 o primeni Aneksa 15 Međunarodne konvencije o civilnom vazduhoplovstvu za usluge

vazduhoplovnih informacija. Ove odredbe su samo na engleskom jeziku. Licenca nije zakonom definisana, kako to propisuje član 17.1. ZSDL.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence obuhvata Vazdušne operacije za avion ili helikopter registrovane u Republici Kosovo.

1.2. Rok važenja dozvole/licence:

Pet (5) godina.

1.3. Uplata za dozvolu/licencu:

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija. Nije definisano.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija;

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Poštovati princip službenih jezika;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
6. Kreirati JKT u ACV;
7. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoj postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje javne ustanove poseduju.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz

postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

4. **Poštovati princip službenih jezika.** Prema članu 5 Ustava Republike Kosovo, službeni jezici na Kosovu su albanski jezik i srpski jezik. U ovom konkretnom slučaju, samo su opšte odredbe u Pravilniku br. 5/2013 na albanskom jeziku, dok su međunarodni standardi i preporučene prakse samo na engleskom jeziku. U cilju poštovanja službenih jezika prema Ustavu Republike Kosova.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Kreirati JKT u ACV:** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Isto tako takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
7. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

9. POSEBNA ODOBRENJA - TRANSPORT OPASNIH TERETA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Pravni osnov za ovu licencu je član 57 ZCV, koji propisuje da se „Oružje i municija, uključujući eksploziv i štetne ili otrovne gasove, moraju prevoziti u avionu (i) samo uz pismenu dozvolu ACV, (ii) pod nadzorom komandira pilota i (iii) u potpunosti u skladu sa nacionalnim i međunarodnim propisima”. Isto tako, član 8.1 Uredbe br. 04/2020 o Uslovima i Načinu Prevoza Opasnih Materija Vazдушnim putem utvrđuje da „Kada je izričito određeno u Tehničkim uputstvima, AACK može izdati odobrenje za prevoz opasnih materija zabranjenih za prevoz u putničkim avionima i/ili robe, pod uslovom da je ukupan stepen bezbednosti postignut u transportu jednak stepenu bezbednosti definisanom u Tehničkim uputstvima”.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Prevoz robe koja se smatra opasnim.

1.2. Rok važenja dozvole/licence:

Pet (5) godina.

1.3. Uplata za dozvolu/licencu:

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

1. Preporuke

1. Ovu licencu definisati zakonom u smislu usaglašenosti sa članom 5 ZSDL;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ova licenca se treba uskladiti sa ZSDL.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. ZCV ne priznaje reč odobrenje, u smislu ove dozvole i licence, čiji pravni osnov nije direktan ili konkretan.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima

potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Isto tako takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

10. POSEBNA ODOBRENJA - MINIMALNE VERTIKALNE PODELE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova vrsta licence nije predviđena u ACV. U uredbi br. 01/2019 određuju se tehnički zahtevi i administrativne procedure u vezi sa vazдушnim operacijama na osnovu Pravilnika ACV br. 03/2009 [član 5.2.], propisuje se da "Operatori poštuju relevantne odredbe Priloga V kada obavljaju sledeće:" (a) avioni i helikopteri koji se koriste za:...(iii). operacije u vazдушnom prostoru sa minimalno smanjenim vertikalnim razdvajanjem (RVSM)". Predmetni prilog, na engleskom, je deo ove uredbe. Ova licenca nije propisana zakonom, prema članu 17.1 ZCV.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je rad u vazдушnom prostoru sa minimalno smanjenim vertikalnim razdvajanjem.

1.2. Rok važenja dozvole/licence:

Pet (5) godina.

1.3. Uplata za dozvolu/licencu:

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;

2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Licenca u odgovarajućoj oblasti nije zakonom definisana.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** Radi olakšavanja administrativnog tereta, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem neke procedure verifikacije ex-officio činjenica i ne kroz novu administrativnu proceduru za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. u vezi tarifa, ne utvrđuje se tarifa u vezi ove licence. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
5. **Kreirati JKT u ACV:** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Isto tako takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

11. POSEBNA ODOBRENJA-PRODUŽENI RAD SA DVA MOTORA

1. Pravna osnova za izdavanje dozvole/licence:

Ova vrsta licence nije predviđena u ZCV-u. U uredbi br. 01/2019 koja utvrđuje tehničke zahteve i administrativne postupke u vezi sa vazдушnim operacijama na osnovu Pravilnika o AVC br. 03/2009 [član 5.2.] propisano je da "Operatori poštuju relevantne odredbe Priloga V kada rade sa: ...(c) avionima sa dva motora koji se koriste za operacije na velikim udaljenostima (ETOPS) u komercijalnom vazдушnom saobraćaju.". Predmetni prilog, na engleskom, je deo ove uredbe. Kriterijum predvidljivosti po zakonu nije ispunjen prema članu 17.1 ZSDL.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je Rad sa dva motora koji se koriste za operacije na duže udaljenosti.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Dakle, dotična licenca mora biti definisana zakonom i za to mora biti ispunjen ZCV.

2. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U pravilima ACV u vezi sa taksama, tarifa za ovu licencu nije određena. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Isto tako takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

12. ODOBRENJE UGOVORA O LIZINGU (ZAKUP)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije predviđena zakonom. U Pravilniku br. 01/2019 koji određuje tehničke zahteve i administrativne procedure u vezi sa vazдушnim operacijama na osnovu Pravilnika ACV br. 03/2009, u Prilogu III, samo na engleskom jeziku, uključen je i ugovor o lizingu. Licenca se ne definiše ZCV.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Odobranje ugovora o zakupu u vezi s avionima koje koristi sertifikovani operator.

1.2. Rok važenja dozvole/licence:

Pet (5) godina.

1.3. Uplata za dozvolu/licencu:

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Licenca nema pravnu osnovu, stoga je potrebno da se dopuni ZCV.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Isto tako takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije

i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

13. ODOBRENJE UGOVORA O ODRŽAVANJU

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

III Poglavlje ZCV sadrži odredbe koje se odnose na održavanje, ali ne i za ovu vrstu licence. Pravilnik br. 08/2018 o stalnoj vazdušnoj vrednosti vazduhoplova i proizvoda, delova i opreme za vazduhoplovstvo, kao i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima sadrži odredbe koje se odnose na održavanje, ali ne i na odobravanje ugovora o održavanju. Odredbe koje govore o ovom odobrenju deo su priloga ovog pravilnika, koji je samo na engleskom jeziku. Ova licenca nije definisana od strane LAC.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je odobrenje ugovora o održavanju.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Predmetna licenca nema pravni osnov, pa se to može uraditi dopunom ZCV.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

14. ODOBRENJE PRIRUČNIKA ZA RAD (OM-OPERATIONS MANUAL)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Pravilnik ACV br. 08/2019 koji utvrđuje detaljna pravila za rad balona u skladu s pravilnikom (ACV) br. 3/2009 u članu 3 sadrži odredbe koje se odnose na obavezu operatera da sastavi priručnik za rad.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je Odobrenje uputstva za upotrebu.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Prema članu 9.4 Pravilnika br. 2/2015 o Taksi koje naplaćuje Autoritet za civilno vazduhoplovstvo Kosova, *"ACV će naplaćivati i prikupljati takse za odobrenje određenih delova operativnog priručnika vazduhoplovnog operatora (kako je propisano EU-OPS) u iznosu od (€)300.*

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Definirati postupak za podnošenje žalbe u slučaju nelicenciranja;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Ova licenca se mora odrediti ZCV, kroz njegovu dopunu.
2. **Definisati postupak za podnošenje žalbe u slučaju nelicenciranja.** U okviru zakona, ali čak ni relevantnih pravila koja se primenjuju na postupak izdavanja dozvola u okviru ACV-a, nije definisan rok za žalbe na pitanje odbijanja licenciranja ili produženja licence. Da bi se poštovala prava strane, treba da se uspostavi mehanizam za žalbu, prema principima utvrđenim u ZOUP-u. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa

"sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšać administrativno opterećenje za aplikaciju.

4. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Formirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja procedura za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja za razmatranje, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

15. ODOBRAVANJE PROGRAMA OBUKE ZA LETAČKO I KABINSKO OSOBLJE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije predviđena zakonom. U raznim propisima ACV-a postoje odredbe koje govore o pitanjima u vezi sa odobravanjem programa obuke. Takav je član 12 Uredbe (ACV) br. 07/2020 o stručnom osposobljavanju zaposlenih koji obavljaju poslove koji utiču na bezbednost operacija na aerodromima i sertifikaciji organizacija za stručno usavršavanje. Stav 5 ovog člana određuje da "Svaka izmena programa osposobljavanja mora biti odobrena od strane ACV". U podacima koje je pružio ACV, nisu pronađene specifične odredbe za ove vrste programa. Licenca treba da bude određena zakonom, prema članu 17.1 ZSDL.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je Odobrenje programa koji imaju za cilj obezbeđivanje obuke.

1.2. Rok važenja dozvole/licence:

Pet (5) godina.

1.3. Uplata za dozvolu/licencu:

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani;

4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Rok za licencu uspostaviti propisom;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
6. Kreirati JKT u ACV;
7. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. To se može postići dopunom i izmenom ZCV.
2. **Rok dozvole odrediti propisima.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova

jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

7. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja:** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

16. ODOBRENJE PROGRAMA OBUKE O OPASNIM MATERIJALIMA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije regulisana zakonom. Pravila koja se odnose na ovu licencu određuju se Uredbom (ACV) br. 04/2020 o uslovima i metodama prevoza opasnih materija vazdušnim putem. Član 31.8. ovog pravilnika određuje da "Programi obuke za opasne materije, kreirani i održavani od strane poslodavca ili nekog drugog u njegovo ime, podneće se AACV na odobrenje". Licenca nema pravnu osnovu, stoga takvo nešto treba da se uspostavi putem izmene ZCV, na osnovu člana 17.1 ZSDL-a.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Aktivnost ove licence je odobravanje programa obuke za prevoz opasnih materija.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

400 evra.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operative procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani za prevoz opasnih materija;
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija;
6. Primerak dozvole izdat od strane države primaoca.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Rok za licencu uspostaviti propisom;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Ova licenca nema pravnu osnovu, stoga se preporučuje dopuna i izmena ZCV putem novog člana.
2. **Rok za licencu se određuje propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Formirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

17. ODOBRENJE SISTEMA KVALITETA PODNOSIOCA ZAHTEVA (AOC, FTO, AMO)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije predviđena zakonom. Pravilnik br. 7/2012 o uslovima za pružanje usluga vazduhoplovne navigacije, koji je sada ukinut, sadržavao je posebnu tačku o sistemu upravljanja kvalitetom [član 3.2.]. Uredba(ACV) BR. 09/2020 za utvrđivanje zajedničkih zahteva za pružaoce usluga upravljanja vazdušnim saobraćajem/navigacije i drugih funkcija mreže upravljanja vazdušnim saobraćajem i nadzor nad njom, koja je ukinula prethodni propis, ne sadrži odredbe u vezi sa ovim sistemom. Odredbe u vezi sa ovim sistemom, samo na Engleskom Jeziku, sastavni su deo Pravilnika Br. 08/2018 o stalnoj vazdušnoj vrednosti

vazduhoplova i proizvoda, delova i opreme vazduhoplovne industrije, kao i o odobravanju organizacija i osoblja uključenih u ove aktivnosti. Licenca nema pravnu osnovu i kao takva je u suprotnosti sa članom 17.1 ZSDL.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Odobrenje sistema kvaliteta, za praćenje kvaliteta, uključujući sistem povratnih informacija za neophodne korektivne radnje.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Lista zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Rok za licencu uspostaviti propisom;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
6. Poštovati princip službenih jezika;
7. Kreirati JKT u ACV;
8. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Ova preporuka se može primeniti dopunom i izmenom ZSDL.
2. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.

3. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Kreirati JKT u ACV:** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
7. **Poštovati princip službenih jezika.** Prema članu 5 Ustava Republike Kosovo, službeni jezici na Kosovu su albanski jezik i srpski jezik. U ovom konkretnom slučaju, samo su opšte odredbe u Pravilniku br. 5/2013 na albanskom jeziku, dok su međunarodni standardi i preporučene prakse samo na engleskom jeziku. U cilju poštovanja službenih jezika prema Ustavu Republike Kosova.
8. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja:** Radi usklađivanja procedura za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja za razmatranje, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

18. ODOBRENJE SISTEMA TECH-LOG (AIW)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije regulisana zakonom. Pravila koja se odnose na ovu licencu, samo na engleskom jeziku, predviđena su Pravilnikom br. 08/2018 o stalnoj vazdušnoj vrednosti vazduhoplova i proizvoda, delova i vazduhoplovne opreme, kao i za odobravanje organizacija i osoblja uključenih u ove zadatke. Licenca je u suprotnosti sa članom 17.1 ZSDL.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je Odobrenje sistema tehničkog registra.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija;

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Rok za licencu uspostaviti propisom;
3. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
6. Poštovati princip službenih jezika;
7. Kreirati JKT u ACV.
8. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Ova preporuka se može primeniti dopunom ZCV kako bi se stvorila konkretna pravna osnova.
2. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.

3. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U pravilima ACV u vezi sa taksama, tarifa za ovu licencu nije određena. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
7. **Poštovati princip službenih jezika.** Prema članu 5 Ustava Republike Kosovo, službeni jezici na Kosovu su albanski jezik i srpski jezik. U ovom slučaju, samo opšte odredbe Uredbe br. 5 / 2013 su na albanskom jeziku, dok su međunarodni standardi i preporučene prakse samo na engleskom jeziku. U cilju poštovanja službenih jezika prema Ustavu Republike Kosova.
8. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

19. ODOBRENJE ZA INSTALACIJU I OPREMU ILI PROMENU U SISTEMU

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije predviđena zakonom. Pravila koja se odnose na ovu vrstu licence su definisana Propisima ACV.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je odobravanje instalacije i opreme ili promena u sistemu.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Rok za licencu utvrditi propisom;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
6. Kreirati JKT u ACV;
7. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Ova licenca treba da bude definisana zakonom i preporuka se može primeniti kroz izmene i dopune ZCV.
2. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U pravilima ACV u vezi sa taksama, tarifa za ovu licencu nije određena. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Kreirati JKT u ACV:** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
7. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja:** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

20. DOZVOLA ZA OPERACIJE LETENJA LETELICAMA SA BESPILOTNIM SISTEMIMA (UAV)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije definisana ZCV. Odredbe vezane za ovu licencu su propisane Uredbom Br. 01/2017 o sistemima bespilotnih letelica (BPL), izmenjenom Uredbom br. 01/2021.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je Registracija sistema bespilotne letelice (BPL).

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Nga 10 do 100 euro.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Potpisana izjava;
2. Police osiguranja trećih strana;
3. Kopija identifikacionog dokumenta;
4. Priručnik za letenje ili korisnika;
5. Fotografije BPL;

6. Opis vazduhoplovnih operacija i zona letenja;
7. Test znanja (za Kategorije 3 i 4 u BPL);
8. Plaćanje naknade za registraciju BPL.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Rok za licencu utvrditi propisom;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom.
2. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Formirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

21. SERTIFIKACIJA PRUŽALACA USLUGA VAZDUŠNE NAVIGACIJE (OSHA)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Pravila koja se odnose na sertifikaciju pružalaca usluga vazdušne plovidbe, koja uglavnom predstavljaju ovlašćenje za AVC za daljnje uređivanje podzakonskim aktima,

određena su u delu 5 ZCV. Što se tiče podzakonskih akata, odredbe koje se odnose na ovu licencu su definisane Uredbom (ACV) br. 09/2020 o utvrđivanju zajedničkih zahteva za pružaoce usluga upravljanja vazдушnim saobraćajem/vazdušne navigacije i drugih funkcija mreže upravljanja vazдушnim saobraćajem i njihov nadzor. Licenca je u suprotnosti sa članom 17.1 ZSDL.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je Operacija OSHA u okviru sertifikacije i pružanje usluga vazdušne navigacije.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Nema roka.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

1. Izdavanje sertifikata 20,000 evra
2. Izmena sertifikata 500 evra

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Aplikacija za Certifikaciju AACK/SHNA/NSA/FRM-04;
2. Upitnik za ispunjavanje zajedničkih zahteva AACK/SHNA/NSA/FRM-05;
3. Što se tiče ekonomske regulative: Poslovni planovi, 1 i 5 godina;
4. Godišnji izveštaj;
5. Revidirani finansijski izveštaj;
6. Polisa osiguranja;
7. Deklarata od strane reosiguravajuće kompanije o rizicima.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Kreirati JKT u ACV;
4. Preispitati porez;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje saglasnosti;
6. Utvrditi da li fizička ili pravna lica imaju pravo da podnesu zahtev za ovu licencu.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Definisanje ove licence zakonom može se postići izmenom ZCV.
2. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

3. **Formirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati porez.** ZSDL u članu 18 propisuje proporcionalnu taksu, koliko god je potrebno, da pokrije troškove koje snosi nadležni organ za upravljanje dozvolom. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. U konkretnom slučaju, taksa od 20.000 evra za izdavanje ove licence ne izgleda da je u skladu sa ovim principom. Takođe, treba ukloniti taksu za reviziju prilikom izdavanja ove licence.
5. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja:** Radi usklađivanja procedura za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja za razmatranje, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.
6. **Utvrđiti da li fizička ili pravna lica imaju pravo da podnesu zahtev za ovu licencu.** Nije precizirano ZCV i propisima ko sve može aplicirati za ovu licencu. Stoga je preporučljivo da se zakonom razjasni za koje licence se prijavljuju fizička lica, a za koje pravna lica.

22. PRIHVAĆANJE PROMENA FUNKCIONALNIH SISTEMA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije definisana od strane LAC. Odredbe u vezi sa ovom licencom definisane su Uredbom (ACV) br. 09/2020 za definisanje zajedničkih zahteva za pružaoce usluga upravljanja vazдушnim saobraćajem/usluga vazdušne navigacije i drugih funkcija mreže upravljanja vazдушnim saobraćajem i njihov nadzor.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je Prihvatanje promena u funkcionalnim sistemima

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Do dekomisije opreme/sistema.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

2000 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

N/A (Nema podataka)

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Kreirati JKT u ACV;
3. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnoppravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV.
2. **Formirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

23. SERTIFIKAT ZA USLUGE NA ZEMLJI

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence.

Ova licenca nije definisana od strane LAC. Odredbe koje se odnose na ovu licencu su utvrđene Uredbom br. 4/2011 o pristupu tržištu zemljanih usluga, uredbom 05/2019 o izmeni i dopuni uredbe 04/2011. Licenca je u suprotnosti sa ZCV.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

N/A

1.2. Rok važenja dozvole/licence:

Do sedam (7) godina.

1.3. Uplata za dozvolu/licencu:

5.000 evra

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Potvrda o registraciji preduzeća izdata od strane kosovskih vlasti;
2. Revidirani godišnji finansijski izveštaji za poslednje dve finansijske godine (ako je primenljivo);
3. Izjava revizora o ispunjenju zahteva iz člana 4 izmenjene Uredbe br. 4/2011 ACV-a;
4. Poslednji kvartalni finansijski izveštaji o poslovnim rezultatima;
5. Godišnji poslovni plan za naredne tri godine;
6. Izveštaj o ulaganjima i plan investicija za tekuću i naredne tri godine;
7. Podaci o kreditnoj sposobnosti i solventnosti;
8. Dokaz o izvršenju poreskih obaveza;
9. Važeća dozvola za rad (ako je primenljiva);
10. Polisa osiguranja od rizika;
11. Operativni priručnik kompanije;
12. Ostali zahtevi za pružaoce usluga derivata i ulja (licence specifične za sektor)
13. Dokaz o dobrom ugledu;
14. Potvrda o plaćanju takse (50%).

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U ovom konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "Sertifikatom o registraciji preduzeća izdatim od strane kosovskog organa", "Potvrdom o ispunjavanju poreskih obaveza" i "Važećom dozvolom za rad". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje

zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 5.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Trebalo bi takođe odrediti da se izvrši celokupno plaćanje takse tek po izdavanju licence i ne kao što je trenutno, da se polovina takse mora platiti u trenutku podnošenja zahteva.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvole.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Takav pravilnik, u kojem bi AAC pomogao da se primene principi ZOUP i ZSDL, olakšavanjem procedura za izdavanje ove dozvole i licence, a i pomogao bi stranama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenute licence.

PROMENA CERTIFIKATA AERODROMA - CERTIFIKAT KLASA A

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Član 62 Zakona o civilnom vazduhoplovstvu propisuje da "Svako lice koje želi da preuzme upravljanje aerodromom treba da podnese zahtev za dobijanje sertifikata za rad od ACV". Međutim, ZCV ne sadrži odredbe o izmeni Sertifikata za Aerodrom. Stoga, ova licenca nije propisana zakonom. Pravila u vezi sa izmenom sertifikata definisana su Uredbom br.17/2017 o odredbama i administrativnim postupcima u vezi sa aerodromima [ADR.AR.C.040 izmene].

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove dozvole je odraz promena koje zahteva operater u infrastrukturi ili operativnim procedurama.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Nema roka.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

20000 evra.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

Prema aplikaciji AACK-AGA-FRM 04: Aplikant treba da podnese:

1. Kopija Aerodromskih procedura i postupaka održavanja, pripremljena u skladu sa Uredbom 3/2012 za odobrene aerodrome u skladu sa očekivanim aktivnostima na aerodromu,
2. Detalji fizičkih karakteristika aerodroma, opreme, usluga i objekata, uključujući aeronautičke karte (mapa aerodroma i mapa prepreka),
3. Original/overena kopija registracije preduzeća,
4. Dokaz o vlasništvu nad aerodromom ili pravu na korišćenje,
5. Podaci (CV) o visokom rukovodećem osoblju aerodroma i
6. Potvrda o isplati 50% iznosa tarife, u skladu sa važećim pravilima o tarifama koje naplaćuje ACV.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Da se sačini poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje sertifikata.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. Ova preporuka se može sprovesti izmenom dopuna ZSDL.
2. **Priminiti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, to se može primeniti u vezi sa "Originalnom/overenom kopijom registracije poslovanja" i "dokazom o vlasništvu nad aerodromom ili pravom na korišćenje". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 20.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Trebalo bi takođe odrediti da se izvrši celokupno plaćanje takse tek po izdavanju licence i ne kao što je trenutno, da se polovina takse mora platiti u trenutku podnošenja zahteva.

5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje sertifikata.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Takav pravilnik, u kojem bi AAC pomogao da se primene principi ZOUP i ZSDL, olakšavanjem procedura za izdavanje ove dozvole i licence, a i pomogao bi stranama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenute licence.

25. PROMENA SERTIFIKATA ZA AERODROM - SERTIFIKAT KLASA B

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Član 62 Zakona o civilnom vazduhoplovstvu propisuje da "Svako lice koje želi da preuzme upravljanje aerodromom treba da podnese zahtev za dobijanje sertifikata za rad od ACV". Međutim, ZCV ne sadrži odredbe o izmeni Sertifikata za Aerodrom. Stoga, ova licenca nije propisana zakonom. Pravila u vezi sa izmenom sertifikata definisana su Uredbom br.17/2017 o odredbama i administrativnim postupcima u vezi sa aerodromima [ADR.AR.C.040 izmene].

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Odras promena zahtevanih od operatera na infrastrukturi ili proceduri rada.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

N/A

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

10000 evra.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

Prema aplikaciji AACK-AGA-FRM 04: Aplikant treba da podnese:

1. Kopija Aerodromskih procedura i postupaka održavanja, pripremljena u skladu sa Uredbom 3/2012 za odobrene aerodrome i u skladu sa očekivanim aktivnostima na aerodromu,
2. Detalji o fizičkim karakteristikama aerodroma, opremi, uslugama i sredstvima, uključujući i avio-karte (kartu aerodroma i kartu prepreka),
3. Original/overena kopija registracije preduzeća,
4. Dokaz o vlasništvu nad aerodromom ili pravu na korišćenje,
5. Podaci (CV) o visokom rukovodećem osoblju aerodroma i
6. Potvrda o isplati 50% iznosa tarife, u skladu sa važećim pravilima o tarifama koje naplaćuje ACV.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;

2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje sertifikata.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. To je zato što u ZCV-u nema konkretnih odredbi koje govore o promeni ove dozvole. Stoga ZCV treba upotpuniti članom 62.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, to se može primeniti u vezi sa "Originalnom/overenom kopijom registracije poslovanja" i "dokazom o vlasništvu nad aerodromom ili pravom na korišćenje". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 10.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Trebalo bi takođe odrediti da se izvrši celokupno plaćanje takse tek po izdavanju licence i ne kao što je trenutno, da se polovina takse mora platiti u trenutku podnošenja zahteva.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje sertifikata.** Radi usklađivanja procedura za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja za razmatranje, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Ovakva uredba, u čemu bi ACV pomogao da implementira principe ZOUP i ZSDL, u olakšavanju procedura za izdavanje ove dozvole i licence,

ai da bi pomogla strankama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i drugim aspektima za izdavanje pomenutog sertifikata.

26. IZMENA CERTIFIKATA O AERODROMU - CERTIFIKAT KLASA C

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Član 62 Zakona o civilnom vazduhoplovstvu propisuje da "Svako lice koje želi da preuzme upravljanje aerodromom treba da podnese zahtev za dobijanje sertifikata za rad od ACV". Međutim, ZCV ne sadrži odredbe o izmeni Sertifikata za Aerodrom. Stoga, ova licenca nije propisana zakonom. Pravila u vezi sa izmenom sertifikata definisana su Uredbom br.17/2017 o odredbama i administrativnim postupcima u vezi sa aerodromima [ADR.AR.C.040 izmene].

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove dozvole je odraz promena koje zahteva operater u infrastrukturi ili operativnim procedurama.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Nema roka.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

5000 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

Prema aplikaciji AACK-AGA-FRM 04: Aplikant mora da podnese

1. Kopija Aerodromskih procedura i postupaka održavanja, pripremljena u skladu sa Uredbom 3/2012 za odobrene aerodrome i u skladu sa očekivanim aktivnostima na aerodromu,
2. Detalji fizičkih karakteristika aerodroma, opreme, usluga i objekata, uključujući aeronautičke karte (mapa aerodroma i mapa prepreka),
3. Original/overena kopija registracije preduzeća,
4. Dokaz o vlasništvu nad aerodromom ili pravu na korišćenje,
5. Podaci (CV) o visokom rukovodećem osoblju aerodroma i
6. Potvrda o isplati 50% iznosa tarife, u skladu sa važećim pravilima o tarifama koje naplaćuje ACV.

1. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Da se sačini poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje sertifikata.

2. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom člana 62 ZCV.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, to se može primeniti u vezi sa "Originalnom/overenom kopijom registracije poslovanja" i "dokazom o vlasništvu nad aerodromom ili pravom na korišćenje". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 5.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Trebalo bi takođe odrediti da se izvrši celokupno plaćanje takse tek po izdavanju licence i ne kao što je trenutno, da se polovina takse mora platiti u trenutku podnošenja zahteva.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Trebalo bi da se uspostavi jedan šalter ili jedna tačka kontakta u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja dozvola i drugih dozvola od strane ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati postupak i usmeriti kapacitete za pregled na ovu tačku. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje licence.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Takav pravilnik, u kojem bi AAC pomogao da se primene principi ZOUP i ZSDL, olakšavanjem procedura za izdavanje ove dozvole i licence, a i pomogao bi stranama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenute licence.

27. CERTIFIKAT OPERATERA VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA (AOC-AIR OPERATOR CERTIFICATE)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Pravni osnov za ovu licencu je član 32 ZCV, koji propisuje da "Svaki državljanin Republike Kosovo koji želi da se angažuje u vazдушnim aktivnostima (operacijama) na Kosovu mora imati i posedovati važeći i aktuelni Sertifikat Vazduhoplovnog Operatora ("COA"), izdat od strane AAC-a". Takođe, u vezi sa ovom

licencom, ZCV u članu 33 utvrđuje da „1. Svi uslovi za dobijanje COA biće definisani od strane ACV-a u pravilniku o sprovođenju koji se donosi na osnovu ovlašćenja ovog zakona. 2. ACV treba da se pobrine da ovi propisi ispunjavaju primenljive uslove ZEVP i AESA.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove dozvole je angažovanje u vazдушnim delatnostima (operacijama).

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani;
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Kreirati JKT u ACV;
4. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola.
5. Utvrditi propisom naknadu za prijavu
6. Naziv ove licence će biti usklađen sa ZCV
7. Delatnost licence se utvrđuje podzakonskim aktima

3. Obrazloženje preporuka

1. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe

olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

4. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola.** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jednu takvu uredbu, bi pomogao ACV za primenu principa ZOUP i ZSDL, u olakšavanju procedura za izdavanje ove dozvole i licence, ai da bi pomogla strankama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i drugim aspektima za izdavanje predmetne licence.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U pravilima ACV u vezi sa taksama, tarifa za ovu licencu nije određena. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Naziv ove licence će biti usklađen sa ZCV:** Članom 5 ZSDL definisane su vrste dozvola. U konkretnom slučaju radi se o dozvolama, a ne o licenci, ali ona ipak prolazi kroz proceduru odobravanja. Dakle, tako nešto mora da se uradi prema oznakama definisanim članom 5 ZSDL, kao što su obaveštenje, registracija dozvole i sl.
7. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.

28. SERTIFIKACIJA ORGANIZACIJA ZA ODRŽAVANJE VAZDUHOPLOVA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije regulisana zakonom. Opšte odredbe koje se odnose na održavanje navedene su u III Poglavlju ZCV-u. Odredbe koje se odnose na ovu licencu deo su Uredbe br. 08/2018 o kontinuiranoj plovidbenosti vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, delova i opreme, kao i za odobrenje organizacija i osoblja uključenih u ove poslove (član 5).

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je sertifikacija organizacija za održavanje vazduhoplova.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

500 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;

3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani;
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija;

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola.
6. Rok važenja licence utvrđuje se propisom

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za priznavanje ove licence, pa bi to trebalo uraditi izmenom člana 48 ZCV.
2. **Priminiti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola.** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.
6. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove

dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.

29. SERTIFIKACIJA ORGANIZACIJA ZA ODRŽAVANJE VAZDUHOPLOVA (DEO-M ODELJAK F)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije regulisana zakonom. Opšte odredbe koje se odnose na održavanje navedene su u III Poglavlju ZCV-u. Odredbe koje se odnose na ovu licencu, neke od kojih su samo na engleskom jeziku, deo su Pravilnika br. 08/2018 o stalnoj vazdušnoj sposobnosti vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, delova i opreme, kao i odobravanju organizacija i osoblja koje učestvuju u tim zadacima (Član 5 i tačka 601).

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je sertifikacija organizacija za održavanje vazduhoplova.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

500 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani;
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija;

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola.
6. Treba poštovati princip zvaničnih jezika
7. Rok važenja licence utvrđuje se propisom

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati

ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom poglavlja III ZCV.

2. **Preciznije regulisati ko ima pravo da podnese zahtev za ovu licencu.** To
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola.** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.
7. **Poštovati princip službenih jezika.** Prema članu 5 Ustava Republike Kosovo, službeni jezici na Kosovu su albanski jezik i srpski jezik. U nekim slučajevima, Pravilnik koji je odobrio i objavio ACV sadrži odredbe samo na engleskom, a ne na albanskom i srpskom jeziku. Da bi se poštovali službeni jezici prema Ustavu Republike Kosovo, neophodno je da se ova pravila prvo objave na albanskom jeziku.
8. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.

30. SERTIFIKACIJA ORGANIZACIJA ZA OBUKU ODRŽAVANJA AVIONA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije regulisana zakonom. Opšte odredbe koje se odnose na održavanje navedene su u III Poglavlju ZCV-u. Odredbe koje se odnose na ovu licencu, neke od kojih su samo na engleskom jeziku, su deo Uredbe br. 08/2018 za kontinuiranu plovidbenost vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, delova i opreme, kao i za odobrenje organizacija i osoblja uključenih u ove zadatke (Član 6 i Approval Maintenance Training Organisation referred to in Annex IV (Part-147) EASA Form 11).

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delovanje ove dozvole je licenciranje organizacija za obavljanje tretmana održavanja aviona.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani;
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola.
6. Treba poštovati princip zvaničnih jezika
7. Rok važenja licence utvrđuje se propisom

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe o izmeni ove dozvole i licence, stoga bi se to trebalo uraditi izmenom i dopunom III. Poglavlja ZCV.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama“. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

4. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola.** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.
6. **Poštovati princip službenih jezika.** Prema članu 5 Ustava Republike Kosovo, službeni jezici na Kosovu su albanski jezik i srpski jezik. U nekim slučajevima, Pravilnik koji je odobrio i objavio ACV sadrži odredbe samo na engleskom, a ne na albanskom i srpskom jeziku. Da bi se poštovali službeni jezici prema Ustavu Republike Kosovo, neophodno je da se ova pravila prvo objave na albanskom jeziku.
7. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.

31. SERTIFIKACIJA ORGANIZACIJA ZA LETAČKU OBUKU

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije regulisana zakonom. Odredbe koje se odnose na ovu licencu deo su Pravilnika br. 19/2017 koji utvrđuje tehničke zahteve i administrativne postupke u vezi sa licencama i sertifikatima kontrolora vazdušnog saobraćaja.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je sertifikacija organizacija za obuku.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani;
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Treba poštovati princip zvaničnih jezika
6. Utvrditi propisom naknadu za prijavu
7. Rok važenja licence utvrđuje se propisom

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. Ovo bi trebalo da se uradi dopunom ZCV i stvaranjem novog člana.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama“. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Poštovati princip službenih jezika.** Prema članu 5 Ustava Republike Kosovo, službeni jezici na Kosovu su albanski jezik i srpski jezik. U nekim slučajevima, Pravilnik koji je odobrio i objavio ACV sadrži odredbe samo na engleskom, a ne na albanskom i srpskom jeziku. Da bi se poštovali službeni jezici prema Ustavu Republike Kosovo, neophodno je da se ova pravila prvo objave na albanskom jeziku.
6. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U propisima ACV-a u vezi sa naknadama, naknada za ovu licencu nije definisana Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se

utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

7. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.

32. SERTIFIKACIJA ORGANIZACIJE ZA UPRAVLJANJE KONTINUIRANOJ PLOVIDBENOSTI

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ovaj propis nije definisan ZCV-om. Ova licence se obrađuje u Uredbi (ACV) BR. 05/2020 za zajednička pravila u oblasti civilnog vazduhoplovstva i osnivanje Agencije Evropske unije za bezbednost vazduhoplovstva i izmenu Uredbe (ACV) br. 10/2015 i ukidanju Uredbe (ACV) br. 11/2009, uredbe (ACV) BR. 03/2009 i uredbe (AAC) BR. 6/2009. Shodno tome, ČLAN 15.2. ovog pravilnika definiše da je „Odobrenje potrebno i u odnosu na: (a) organizacije odgovorne za održavanje i upravljanje kontinuiranom plovidbenošću neinstaliranih proizvoda, delova i opreme...”.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost za koju se ova licence izdaje je sertifikacija organizacije za vođenje kontinuirane plovidbenosti.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Rok za licencu utvrditi propisom;
6. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo

zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti i stvoriti novi član.

2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
6. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.

33. SERTIFIKACIJA ORGANIZACIJE ZA OBUKU ZA OPASNE ROBE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Odredbe koje se odnose na opasne materije, ali koje se ne odnose na organizacije za obuku o opasnim materijama, su članovi 57-59 ZCV. Odredbe u vezi sa ovom licencom su deo Uredbe ACV-a BR. 04/2020 o uslovima i načinu prevoza opasnih materija vazдушnim putem. Član 30.1. ove Uredbe propisuje da „Obuku o opasnim materijama može da sprovodi pružalac usluga kome je AACK izdao sertifikat”.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je sertifikacija organizacija za pružanje obuka o opasnim materijama.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Sa neodređenim rokom.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

500 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Spisak kvalifikacija osoblja i instruktora;

3. Opis prostora (razreda) za obuke i druge alatke;
4. Opis programa obuke, kurikuluma, priručnika, rasporeda;
5. Opis sistema za kontrolu kvaliteta.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Kreirati JKT u ACV;
3. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnoppravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti i stvoriti novi član.
2. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.

34. CERTIFIKACIJA OPREME ZA OBUKU ZA SIMULACIJU LETA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije definisana od strane ZCV. Odredbe u vezi sa ovom licencom su deo Uredbe ACV-a BR. 05/2022 za izmenu uredbe (ACV) br. 05/2015 koji definiše tehničke uslove i administrativne procedure u vezi sa vazduhoplovnom posadom civilnog vazduhoplovstva u skladu sa propisom (aac) br. 05/2020.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je sertifikacija uređaja za obuku za simulaciju leta (FSTD).

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

4000 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima;
6. Preispitati taksu za prijavu.
7. Rok važenja licence utvrđuje se propisom.
8. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti i stvoriti novi član.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Priminiti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Kreirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
6. **Ponovo proveriti naknadu za prijavu:** ZSDL u članu 18 propisuje proporcionalnu taksu, koliko god je potrebno, da pokrije troškove koje snosi nadležni organ za upravljanje dozvolom. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. U ovom konkretnom slučaju, taksa od 4.000 evra čini se da ne prati ovaj princip.
7. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom:** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove

dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.

8. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja:** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

35. SERTIFIKACIJA VAZDUHOPLOVNIH MEDICINSKIH CENTARA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije definisana od strane ZCV. Odredbe u vezi sa ovom licencom deo su Uredbe br. 5/2015 koja definiše tehničke uslove i administrativne procedure u vezi sa vazduhoplovnom posadom civilnog vazduhoplovstva.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je sertifikacija vazduhoplovnih medicinskih centara.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima;
6. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.
7. Rok važenja licence utvrđuje se propisom.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao

obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti i stvoriti novi član.

2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Kreirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
6. **Odredili taksu za prijavu propisom:** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
7. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom:** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.

36. DOZVOLA ZA POLETANJE I SLEĆANJE HELIKOPTEROM VAN AERODROMSKIH PODRUČJA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije definisana od strane ZCV. Odredbe koje se odnose na ovu licencu deo su Pravilnika br. 3/2014 o uzletanju i sletanju helikoptera van zona aerodroma.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je izdavanje dozvole za poletanje i sletanje helikoptera van aerodromskih područja.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operative procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima;
6. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.
7. Rok važenja licence utvrđuje se propisom.
8. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnoppravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti i stvoriti novi član.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Priminiti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Kreirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe

olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

5. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
6. **Odredili taksu za prijavu propisom:** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
7. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom:** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
8. **Izraditi poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola:** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Takav pravilnik, u kojem bi AAC pomogao da se primene principi ZOUP i ZSDL, olakšavanjem procedura za izdavanje ove dozvole i licence, a i pomogao bi stranama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenute licence.

37. DOZVOLA ZA KONTROLE VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Opšta odredba koja govori o regulisanju usluga u vazdušnoj plovidbi je član 79 ZCV-a, koji propisuje da „Uređenje usluga vazdušne navigacije, kada je primenjivo, mora da se vrši u skladu sa pravilima ONAC-a, EU/HPEA, AESA i EUROCONTROL-a. ACV će doneti propise koji su zasnovani ili su u skladu sa pravilima navedenih organizacija, u vezi sa pružanjem usluga lokalne vazdušne navigacije. U vezi sa ovom licencom, odredbe se nalaze u Uredbi ACV-a br. 19/2017 koja definiše tehničke uslove i administrativne procedure vezane za licence i sertifikate kontrolora letenja.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je pružanje usluga kontrole letenja.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Dve (2) godine.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

20 do 100 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

N/A

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Kreirati JKT u ACV;

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ova licenca se definiše zakonom:** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti, stvarajući novi član posle člana 79.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po službenoj dužnosti:** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Kreirati JKT u ACV:** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

38. LICENCA ZA OSOBLJE ZA ODRŽAVANJE AVIONA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Član 37 ZCV-a propisuje da „Svako lice koje deluje kao vazduhoplovno osoblje mora posedovati odgovarajuću licencu i klasifikaciju izdatu ili proglašenu validnom od strane ACV-a u skladu sa ovim zakonom i relevantnim propisima za sprovođenje“. Klasifikacija označava svaku napomenu u licenci koja ističe posebne uslove, privilegije ili ograničenja. Ova odredba se takođe odnosi na osoblje za vazдушnu navigaciju i održavanje, kao i na službenike letачkih operacija, operatere vazduhoplovnih stanica i instruktore letenja“. Odredbe koje se odnose na ovu licencu su takođe deo Uredbe ACV-a br. 08/2018 za kontinuiranu ploidbenost vazduhoplova i vazduhoplovnih proizvoda, delova i opreme, kao i za odobrenje organizacija i osoblja uključenih u ove zadatke.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je licenciranje osoblja za održavanje vazduhoplova.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Kreirati JKT u ACV;
4. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

39. DOZVOLA ZA OSOBLJE ZA LETENJE U AVIJACIJI UOPŠTE (DELTAPLAN I PARAGLAJDERI)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Pravni osnov za izdavanje ove licence je član 37. ZCV-a, koji propisuje da „Svako lice koje obavlja poslove vazduhoplovnog osoblja mora posedovati odgovarajuću licencu i klasifikaciju koju je izdao ili proglasio važećim ACV u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim propisima za sprovođenje. Klasifikacija označava svaku napomenu u licenci koja ističe posebne uslove, privilegije ili ograničenja. Ova odredba se takođe odnosi na osoblje za vazdušnu navigaciju i održavanje, kao i na službenike letačkih operacija, operatere vazduhoplovnih stanica i instruktore letenja.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je licenciranje letačkog osoblja.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardni operativni postupci;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije; 5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Kreirati JKT u ACV;
4. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.
5. Utvrditi propisom naknadu za prijavu

3. Obrazloženje preporuka

1. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazdušnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje

zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

3. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

40. LICENCA ZA KABINSKO OSOBLJE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Pravni osnov za izdavanje ove licence je član 37. ZCV-a, koji propisuje da „Svako lice koje obavlja poslove vazduhoplovnog osoblja mora posedovati odgovarajuću licencu i klasifikaciju koju je izdao ili proglasio važećim ACV u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim propisima za sprovođenje. Klasifikacija označava svaku napomenu u licenci koja ističe posebne uslove, privilegije ili ograničenja. Ova odredba se takođe odnosi na osoblje za vazdušnu navigaciju i održavanje, kao i na službenike letaćkih operacija, operatere vazduhoplovnih stanica i instruktore letenja.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je licenciranje letaćkog osoblja.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

U zavisnosti od težine vazduhoplova i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardni operativni postupci;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije; 5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Kreirati JKT u ACV;
4. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.
5. Utvrditi propisom naknadu za prijavu

3. Obrazloženje preporuka

1. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

41. PRIJEM/ODOBRENJE ZA RUKOVODEĆE OSOBLJE NOSILACA SERTIFIKATA ZA VAZDUŠNE OPERACIJE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Opšta odredba koja govori o regulisanju usluga u vazdušnoj plovidbi je član 79 ZCV-a, koji propisuje da „Uređenje usluga vazdušne navigacije, kada je primenjivo, mora da se

vrši u skladu sa pravilima ONAC-a, EU/HPEA, AESA i EUROCONTROL-a. ACV će doneti propise koji su zasnovani ili su u skladu sa pravilima navedenih organizacija, u vezi sa pružanjem usluga lokalne vazdušne navigacije. U vezi sa ovom licencom, odredbe se nalaze u Uredbi ACV-a br. 19/2017 koja definiše tehničke uslove i administrativne procedure vezane za licence i sertifikate kontrolora letenja

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je prijem ili odobrenje rukovodnog osoblja nosioca sertifikata za vazdušne operacije.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima;
6. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti, stvarajući novi član, posle člana 79. ZCV.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.

4. **Kreirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
6. **Propisom utvrditi naknadu za aplikaciju.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

42. PRIJEM INSTRUKTORA ZA OPASNU ROBU

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Odredbe koje se odnose na opasne materije, ali koje se ne odnose na organizacije za obuku o opasnim materijama, su članovi 57-59 ZCV. Odredbe u vezi sa ovom licencom su deo Uredbe ACV-a BR. 04/2020 o uslovima i načinu prevoza opasnih materija vazdušnim putem. Član 42.1. ove Uredbe propisuje da "Instruktor opasnih materija mora biti odobren od AACK".

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je prijem instruktora opasnih materija.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

50 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operative procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani za prevoz opasnih materija;
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija;
6. Primerak dozvole izdat od strane države primaoca.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;

3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Rok za licencu utvrditi propisom;
6. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima;
7. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. **Obrazloženje preporuka**

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti, stvarajući novi član, posle člana 59. ZCV.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Kreirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
6. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
7. **Izraditi poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola:** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja. U konkretnom slučaju, dokumenti neophodni za prijavu su dobijeni iz podataka koje je dostavio ACV i isti nisu deo Uredbe ACV-a br. 04/2020 o uslovima i načinu prevoza opasnih materija vazдушnim putem.

43. PRIJEM/ODOBRENJE ZA ODGOVORNOG MANADŽERA NOSIOCA SERTIFIKATA ZA VAZDUŠNE OPERACIJE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Opšta odredba koja govori o regulisanju usluga u vazdušnoj plovidbi je član 79 ZCV-a, koji propisuje da „Uređenje usluga vazdušne navigacije, kada je primenjivo, mora da se vrši u skladu sa pravilima ONAC-a, EU/HPEA, AESA i EUROCONTROL-a. ACV će doneti propise koji su zasnovani ili su u skladu sa pravilima navedenih organizacija, u vezi sa pružanjem usluga lokalne vazdušne navigacije. U vezi sa ovom licencom, odredbe se nalaze u Uredbi ACV-a br. 19/2017 koja definiše tehničke uslove i administrativne procedure vezane za licence i sertifikate kontrolora letenja.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je prijem ili odobrenje rukovodnog osoblja nosioca sertifikata za vazdušne operacije.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Zavisno od težine vazduhoplova kao i planiranih operacija.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima;
6. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti, stvarajući novi član, posle člana 79. ZCV.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem

postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

3. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Kreirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
6. **Odredili taksu za prijavu propisom:** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

44. REGISTRACIJA BEZPILOTNIH LETELICA (BPL)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije definisana ZCV. Odredbe vezane za ovu licencu su propisane Uredbom Br. 01/2017 o sistemima bespilotnih letelica (BPL), izmenjenom Uredbom br. 01/2021.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Registracija vazduhoplova bez pilota je predmet ovog dozvole.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Nedefinisano.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Nga 10 do 100 euro.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Potpisana izjava
2. Polisa osiguranja trećih lica
3. Kopija identifikacionog dokumenta
4. Priručnik za letenje ili korisnika

5. BPL fotografije
6. Opis vazdušnih operacija i područja leta
7. Test znanja (za BPL kategorije 3 i 4)
8. Plaćanje takse za registraciju BPL

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Kreirati JKT u ACV;
3. Preispitati taksu za prijavu.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ova licenca se definiše zakonom:** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti i stvoriti novi član.
2. **Kreirati JKT u ACV:** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Ponovo proveriti naknadu za prijavu:** Treba odrediti da se sva taksa plaća tek nakon izdavanja licence, a ne u trenutku podnošenja zahteva.

45. SERTIFIKACIJA HELIODROMA – KLASA A1

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Specifične odredbe ove licence ne mogu se naći ni u sekundarnom zakonodavstvu koje je usvojila AVC. Uredba br. 4/2015 koja određuje tehničke zahteve i administrativne postupke u vezi s vazdušnim operacijama u članu 1 propisuje da *"Ova Uredba određuje detaljna pravila vazdušnih operacija avionima, helikopterima, balonima i planerima, uključujući inspekcije na platformi vazduhoplova operatora pod nadzorom sigurnosti druge države, prilikom sletanja na aerodrome unutar teritorije Republike Kosovo". Uprkos tome, ovaj pravilnik ne sadrži posebne odredbe za ovu licencu, dok se u njegovom uvodu navodi da je ovaj pravilnik donet uzimajući u obzir "Pravilnik ACV br.3/2010 od 10 oktobra 2010 godine, kojim se primenjuju u unutrašnjem pravnom poretku Republike Kosovo, Zajednički zahtevi vazduhoplovnih vlasti i administrativne procedure koje se primenjuju na komercijalni vazdušni transport - Helikopteri, Zajednički zahtevi za vazduhoplovstvo (JAR-OPS3) usvojeni od strane Zajedničkih vazduhoplovnih autoritet". U članu 2 navedenog pravilnika, uredba br. 965/2012. sa svojim dopunama i izmenama se proglašava primenjivom u Republici Kosovo.*

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je upravljanje helikopterom klase A1 prema Uredbi 17/2017.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

5000 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Kopija Aerodromskih operacija i procedura održavanja, pripremljenih u skladu sa Uredbom 3/2012 za odobrene aerodrome i u skladu sa očekivanim aktivnostima na aerodromu;
2. Detalji fizičkih karakteristika aerodroma, opreme, usluga i objekata, uključujući aeronautičke karte (mapa aerodroma i mapa prepreka);
3. Original/overena kopija registracije preduzeća;
4. Dokaz o vlasništvu aerodroma ili pravu korišćenja;
5. Podaci (CV) za više rukovodeće osoblje aerodroma;
6. Potvrda o isplati 50% iznosa tarife, u skladu sa važećim pravilima o tarifama koje naplaćuje ACV.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola;
6. Rok za licencu uspostaviti propisom;
7. Delatnost licence se utvrđuje podzakonskim aktima;
8. Preispitati taksu za prijavu.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ova licenca se definiše zakonom:** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti i stvoriti novi član.
2. **Priminiti princip administrativne pomoći i odvijanje postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje javne ustanove poseduju:** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "Originalnom overenom kopijom registracije poslovanja". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po službenoj dužnosti:** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

4. **Kreirati JKT u ACV:** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Izraditi poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola:** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.
6. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
7. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
8. **Ponovo proveriti naknadu za prijavu:** ZSDL u članu 18 propisuje proporcionalnu taksu, koliko god je potrebno, da pokrije troškove koje snosi nadležni organ za upravljanje dozvolom. U konkretnom slučaju, isplata od 5.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Takođe, treba odrediti da se cela taksa plaća tek nakon izdavanja licence, a ne u trenutku podnošenja zahteva.

46. SERTIFIKACIJA HELIODROMA – KLASA A2

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Specifične odredbe ove licence ne mogu se naći ni u sekundarnom zakonodavstvu koje je usvojila AVC. Pravilnik br. 4/2015 koji utvrđuje tehničke zahteve i administrativne postupke u vezi sa vazдушnim operacijama u članu 1 određuje da "Ovaj Pravilnik utvrđuje detaljna pravila vazдушnih operacija avionima, helikopterima, balonima i planerima, uključujući inspekcije na platformi vazduhoplova operatora pod nadzorom bezbednosti druge države, kada slete na aerodrome unutar teritorije Republike Kosovo". Uprkos tome, ova uredba ne sadrži posebne odredbe za ovu licencu, dok se u njenom uvodu kaže da je ovaj propis izdat uzimajući u obzir „Uredbu ACV br. 3/2010 od 10 oktobra 2010 godine, kojom se primenjuju u unutrašnjem pravnom poretku Republike Kosovo, Zajednički zahtevi vazduhoplovnih vlasti i administrativne procedure koje se primenjuju na komercijalni vazdušni transport – helikoptere, Zajednički zahtevi za vazduhoplovstvo (JAR-OPS3) usvojeni od strane Zajedničkih vazduhoplovnih organa (JAA)". U članu 2 navedenog pravilnika, uredba br. 965/2012 sa svojim dopunama i izmenama se proglašava primenjivom u Republici Kosovo.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je upravljanje helikopterom klase A2 prema Uredbi 17/2017.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

5000 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Kopija Aerodromskih operacija i procedura održavanja, pripremljenih u skladu sa Uredbom 3/2012 za odobrene aerodrome i u skladu sa očekivanim aktivnostima na aerodromu;
2. Podaci o fizičkim karakteristikama aerodroma, opremi, uslugama i sredstvima, uključujući i vazduhoplovne mape (mapu aerodroma i mapu prepreka);
3. Original/overena kopija registracije preduzeća;
4. Dokaz o vlasništvu aerodroma ili pravu korišćenja;
5. Podaci (CV) za više rukovodeće osoblje aerodroma;
6. Potvrda o isplati 50% iznosa tarife, u skladu sa važećim pravilima o tarifama koje naplaćuje ACV.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola;
6. Rok za licencu uspostaviti propisom;
7. Delatnost licence se utvrđuje podzakonskim aktima;
8. Preispitati taksu za prijavu.

3. Obrazloženje preporuka:

1. **Ova licenca se definiše zakonom:** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnoppravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti i stvoriti novi član.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanje postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje javne ustanove poseduju:** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "Originalnom overenom kopijom registracije poslovanja". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po službenoj dužnosti:** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Kreirati JKT u ACV:** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka

kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

5. **Izraditi poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola:** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.
6. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom. U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV:** Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
7. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
8. **Ponovo proveriti naknadu za prijavu:** ZSDL u članu 18 propisuje proporcionalnu taksu, koliko god je potrebno, da pokrije troškove koje snosi nadležni organ za upravljanje dozvolom. U konkretnom slučaju, isplata od 5.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Takođe, treba odrediti da se cela taksa plaća tek nakon izdavanja licence, a ne u trenutku podnošenja zahteva.

47. SERTIFIKACIJA HELIODROMA – KLASA A3

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Specifične odredbe ove licence ne mogu se naći ni u sekundarnom zakonodavstvu koje je usvojila AVC. Pravilnik br. 4/2015 koji utvrđuje tehničke zahteve i administrativne postupke u vezi sa vazдушnim operacijama u članu 1 određuje da "Ovaj Pravilnik utvrđuje detaljna pravila vazдушnih operacija avionima, helikopterima, balonima i planerima, uključujući inspekcije na platformi vazduhoplova operatora pod nadzorom bezbednosti druge države, kada slete na aerodrome unutar teritorije Republike Kosovo". Uprkos tome, ova uredba ne sadrži posebne odredbe za ovu licencu, dok se u njenom uvodu kaže da je ovaj propis izdat uzimajući u obzir „Uredbu ACV br. 3/2010 od 10 oktobra 2010 godine, kojom se primenjuju u unutrašnjem pravnom poretku Republike Kosovo, Zajednički zahtevi vazduhoplovnih vlasti i administrativne procedure koje se primenjuju na komercijalni vazdušni transport – helikoptere, Zajednički zahtevi za vazduhoplovstvo (JAR-OPS3) usvojeni od strane Zajedničkih vazduhoplovnih organa (JAA)". U članu 2 navedenog pravilnika, uredba br. 965/2012 sa svojim dopunama i izmenama se proglašava primenjivom u Republici Kosovo.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je upravljanje helikopterom klase A3 prema Uredbi 17/2017.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

2500 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Kopija Aerodromskih operacija i procedura održavanja, pripremljenih u skladu sa Uredbom 3/2012 za odobrene aerodrome i u skladu sa očekivanim aktivnostima na aerodromu;
2. Podaci o fizičkim karakteristikama aerodroma, opremi, uslugama i sredstvima, uključujući i vazduhoplovne mape (mapu aerodroma i mapu prepreka);
3. Original/overena kopija registracije preduzeća;
4. Dokaz o vlasništvu aerodroma ili pravu korišćenja;
5. Podaci (CV) za više rukovodeće osoblje aerodroma;
6. Potvrda o isplati 50% iznosa tarife, u skladu sa važećim pravilima o tarifama koje naplaćuje ACV.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom
2. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola;
6. Rok za licencu uspostaviti propisom;
7. Delatnost licence se utvrđuje podzakonskim aktima;
8. Preispitati taksu za prijavu.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ova licenca se definiše zakonom:** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti i stvoriti novi član.
2. **Priminiti princip administrativne pomoći i odvijanje postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje javne ustanove poseduju:** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "Originalnom overenom kopijom registracije poslovanja". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po službenoj dužnosti:** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Kreirati JKT u ACV:** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe

olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

5. **Izraditi poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola:** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.
6. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom. U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV:** Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
7. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
8. **Ponovo proveriti naknadu za prijavu:** ZSDL u članu 18 propisuje proporcionalnu taksu, koliko god je potrebno, da pokrije troškove koje snosi nadležni organ za upravljanje dozvolom. U konkretnom slučaju, isplata od 5.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Takođe, treba odrediti da se cela taksa plaća tek nakon izdavanja licence, a ne u trenutku podnošenja zahteva.

48. SERTIFIKACIJA HELIODROMA – KLASA A4

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije regulisana ZCV. Specifične odredbe ove licence ne mogu se naći ni u sekundarnom zakonodavstvu koje je usvojila AVC. Pravilnik br. 4/2015 koji utvrđuje tehničke zahteve i administrativne postupke u vezi sa vazдушnim operacijama u članu 1 određuje da "Ovaj Pravilnik utvrđuje detaljna pravila vazдушnih operacija avionima, helikopterima, balonima i planerima, uključujući inspekcije na platformi vazduhoplova operatora pod nadzorom bezbednosti druge države, kada slete na aerodrome unutar teritorije Republike Kosovo". Uprkos tome, ova uredba ne sadrži posebne odredbe za ovu licencu, dok se u njenom uvodu kaže da je ovaj propis izdat uzimajući u obzir „Uredbu ACV br. 3/2010 od 10 oktobra 2010 godine, kojom se primenjuju u unutrašnjem pravnom poretku Republike Kosovo, Zajednički zahtevi vazduhoplovnih vlasti i administrativne procedure koje se primenjuju na komercijalni vazdušni transport – helikoptere, Zajednički zahtevi za vazduhoplovstvo (JAR-OPS3) usvojeni od strane Zajedničkih vazduhoplovnih organa (JAA)". U članu 2 navedenog pravilnika, uredba br. 965/2012 sa svojim dopunama i izmenama se proglašava primenjivom u Republici Kosovo.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je upravljanje helikopterom klase A4 prema Uredbi 17/2017.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

1250 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Kopija Aerodromskih operacija i procedura održavanja, pripremljenih u skladu sa Uredbom 3/2012 za odobrene aerodrome i u skladu sa očekivanim aktivnostima na aerodromu;
2. Podaci o fizičkim karakteristikama aerodroma, opremi, uslugama i sredstvima, uključujući i vazduhoplovne mape (mapu aerodroma i mapu prepreka);
3. Original/overena kopija registracije preduzeća;
4. Dokaz o vlasništvu aerodroma ili pravu korišćenja;
5. Podaci (CV) za više rukovodeće osoblje aerodroma;
6. Potvrda o isplati 50% iznosa tarife, u skladu sa važećim pravilima o tarifama koje naplaćuje ACV.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola;
6. Rok za licencu uspostaviti propisom;
7. Delatnost licence se utvrđuje podzakonskim aktima;
8. Preispitati taksu za prijavu.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ova licenca se definiše zakonom:** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnoppravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom na to da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti i stvoriti novi član
2. **Priminiti princip administrativne pomoći i odvijanje postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje javne ustanove poseduju:** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "Originalnom overenom kopijom registracije poslovanja". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po službenoj dužnosti:** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Kreirati JKT u ACV:** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

5. **Izraditi poseban pravilnik o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola:** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.
6. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom. U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV:** Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
7. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
8. **Ponovo proveriti naknadu za prijavu:** ZSDL u članu 18 propisuje proporcionalnu taksu, koliko god je potrebno, da pokrije troškove koje snosi nadležni organ za upravljanje dozvolom. U konkretnom slučaju, isplata od 5.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Takođe, treba odrediti da se cela taksa plaća tek nakon izdavanja licence, a ne u trenutku podnošenja zahteva.

49. ODOBRENJE/PUŠTANJE ZA PREVOZ OPASNIH TERETA POD POSEBNIM OKOLNOSTIMA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Odredbe koje se odnose na opasne materije, ali koje se ne odnose na organizacije za obuku o opasnim materijama, su članovi 57-59 ZCV. Odredbe u vezi sa ovom licencom su deo Uredbe ACV-a BR. 04/2020 o uslovima i načinu prevoza opasnih materija vazdušnim putem. Članom 8 ove Uredbe definisano je da „1. Kada se eksplicitno odredi u Tehničkim uputstvima, ACVK može odobriti transport opasnog tereta koji je zabranjen za prevoz u putničkim avionima i/ili teretima, pod uslovom da je ukupni nivo postignute bezbednosti u transportu jednak nivou bezbednosti utvrđenom u Tehničkim uputstvima. 2. Ako u Tehničkim uputstvima (A1 ili A2) ne postoji posebna odredba kojom se odobrava dozvola, operater ili njegov ovlašćeni predstavnik može zatražiti izuzeće”. Licenci nedostaje konkretna pravna osnovna.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove dozvole je odobravanje/puštanje u promet opasnog tereta.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

1000 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;

3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani za prevoz opasnih materija;
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija;
6. Kopija dozvole izdata od države primaoca;

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Rok za licencu utvrditi propisom;
6. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon, u skladu sa kojim zakonom moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. S obzirom da licenca nije definisana zakonom, onda bi ZCV trebalo izmeniti i stvoriti novi član, posle člana 59.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazдушnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Kreirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
6. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.

50. OBNAVLJANJE SERTIFIKATA ZA PREVOZ OPASNIH TERETA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Odredbe koje se odnose na opasne materije, ali koje se ne odnose na organizacije za obuku o opasnim materijama, su članovi 57-59 ZCV. Odredbe u vezi sa ovom licencom su deo Uredbe ACV-a BR. 04/2020 o uslovima i načinu prevoza opasnih materija vazdušnim putem. Član 15.1. ove Uredbe utvrđuje da „Opasnu robu prihvataju i prosleđuju otpremnici robe, prevoznici, pružaoci usluga koji prihvataju i šalju teret i ovlašćeni poštanski operateri, kojima je ACVK izdao sertifikat za opasnu robu“

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove dozvole je obnavljanje sertifikata za prevoz opasnog tereta.

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Nema roka.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

500 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardni operativni postupci;
3. Lista zaposlenih koji su sertifikovani za prevoz opasnih materija;
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije; 5. Specifikacije operacija;
6. Primerak dozvole izdat od strane države primaoca.

2. Preporuke

1. Razjasniti kontradikciju između produženje roka i naziva ove licence u smislu izraza "obnavljanje"
2. Licencu odrediti zakonom.
3. Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Razjasniti kontradikciju između produženje roka i naziva ove licence u smislu izraza "obnavljanje":** Na osnovu Pravilnika o ACV BR. 04/2020 za uslove i metode prevoza opasnih materija vazdušnim putem [član 15.3.] „Sertifikat za opasan teret se izdaje na neodređeno vreme”. Dakle, naziv ove dozvole je nejasan, jer nije jasno kada je potrebno obnoviti licencu koja se izdaje na neodređeno vreme.
2. **Licencu odrediti zakonom.** Licenca se utvrđuje zakonom. S obzirom da je jedini pravni osnov ove licence AACNR propis. 04/2020 za uslove i način prevoza opasnih materija vazdušnim putem, onda se dodeljivanje ove licence ACV mora izvršiti zakonom.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o vazdušnim operacijama”. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.

51.ODOBRENJE ZA USLUGE NA ZEMLJI

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ovo odobrenje je regulisano samo u skladu sa Uredbom 05/2019 za izmenu i dopunu Uredbe 04/2011 za pristup tržištu usluga na zemlji. Ova uredba je, između ostalog, doneta na osnovu članova 15.1(f), 21.2 i 69 ZKP-a, koji propisuje da „15.1(f): ACV je odgovoran za regulisanje ekonomije aerodroma i usluga vazdušne navigacije; 21.2 Generalni direktor je ovlašćen da preduzima te mere, sprovodi te istrage i inspekcije, izdaje i menja/dopunjuje te naloge, a i da izdaje i menja/dopunjuje ta posebna pravila, propise i procedure u skladu sa odredbama ovog zakona kao što generalni direktor sa razlogom smatra potrebnim sprovođenje odredbi i izvršavanje dužnosti i odgovornosti utvrđenih na osnovu ovog zakona; 69: Postupanje na zemlji na aerodromima uređuje se prema Direktivi Saveta Evrope 96/67/EC od 15 oktobra 1996 o pristupu tržištu postupanja na zemlji na aerodromima Evropske zajednice, kao i svim izmenama i dopunama ove Direktive. ACV može napraviti izuzetke u skladu sa Direktivom Saveta Evrope 96/67/EC.“. Dakle, ova vrsta licence nije definisana ZCV. Štaviše, ZCV uopšte ne priznaje „odobrenje“ kao vrstu licence.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Cilj ove procedure je osigurati jednak pristup tržištu zemaljskih usluga radi poboljšanja kvaliteta usluge koja se pruža korisnicima aerodroma i održavanja visokog nivoa sigurnosti (prema CRDL).

1.2. Rok važenja dozvole/licence:

Sedam (7) godina.

1.3. Uplata za dobijanje dozvole/licence:

Prvo odobrenje 5000 EUR. Za obnovu odobrenja 2500 Eur. Za izmenu odobrenja 2000 Eur. Godišnja uplata 2000 Eur.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Potvrda o registraciji preduzeća izdata od strane kosovskih vlasti;
2. Potvrda da računi kompanije nisu bili blokirani u poslednjih šest meseci [Kopija]
3. Godišnji revidirani računi za poslednje dve finansijske godine [Kopija]
4. Polisa osiguranja [Kopija]
5. Dozvola za rad (ako je primenljivo) [Kopija]
6. Organizaciona šema, spisak rukovodećeg osoblja, opis odgovornosti i dužnosti [Kopija]
7. Oprema u upotrebi [Kopija]
8. Kvalifikacioni zahtevi za osoblje i relevantni zahtevi za obuku i plan obuke [Kopija]
9. Procedure upravljanja bezbednošću i standardne procedure za tretman [Kopija]
10. Specifični postupci obrade koji se odnose na određene operatere - klijente [Kopija]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;

6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Sertifikatom o registraciji poslovanja izdatom od strane kosovskih organa“, „Uverenjem o ispunjenju poreskih obaveza“ i „Važećom licencom za rad“ Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće da se ova licenca izda bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 5.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Trebalo bi takođe odrediti da se izvrši celokupno plaćanje takse tek po izdavanju licence i ne kao što je trenutno, da se polovina takse mora platiti u trenutku podnošenja zahteva.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** U cilju ujednačavanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja pregleda, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje saglasnosti. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

52. ODOBRENJE ZA TRANSPORT OPASNIH TERETA VAZDUŠNIM PUTEM

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Pravni osnov za ovo odobrenje je član 57. ZCV-a, koji propisuje da se „Oružje i municija, uključujući eksplozive i štetne ili otrovne gasove, moraju prevoziti u avionu (i) samo uz pismenu dozvolu ACV-a, (ii) pod nadzorom komandira pilota i (iii) u potpunosti u skladu sa nacionalnim i međunarodnim propisima”. Isto tako, član 8.1 Uredbe br. 04/2020 o Uslovima i Načinu Prevoza Opasnih Materija Vazdušnim putem utvrđuje da „Kada je izričito određeno u Tehničkim uputstvima, AACK može izdati odobrenje za prevoz opasnih materija zabranjenih za prevoz u putničkim avionima i/ili robe, pod uslovom da je ukupan stepen bezbednosti postignut u transportu jednak stepenu bezbednosti definisanom u Tehničkim uputstvima”.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Svrha ovog postupka je odobrenje za vazduhoplovne operatere koji žele da prevoze opasne materije vazduhom (prema CRDL).

1.2. Vreme trajanja dozvole/licence:

Dve (2) godine.

1.3. Uplata za dobijanje dozvole/licence:

1000 evra

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Podaci o podnosiocu zahteva (ime, prezime, adresa, tel.)
2. Podaci o odgovornoj osobi (ime, prezime, funkcija, adresa, telefon)
3. Izražavanje interesa
4. Obrazac za podnošenje zahteva [Original]
5. Dokumentacija prema postupku AACK/DSF/DG-PRC-01 [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu definisati zakonom u smislu usaglašenosti sa članom 5 ZSDL;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Poštovati princip službenih jezika;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
6. Kreirati JKT u ACV;
7. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ova licenca se treba uskladiti sa ZSDL.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. ZCV ne priznaje reč odobrenje, u smislu ove dozvole i licence, čiji pravni osnov nije direktan ili konkretan.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoj postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje javne ustanove poseduju.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.

3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Poštovati princip službenih jezika.** Prema članu 5 Ustava Republike Kosovo, službeni jezici na Kosovu su albanski jezik i srpski jezik. U ovom slučaju, samo opšte odredbe Uredbe br. 5 / 2013 su na albanskom jeziku, dok su međunarodni standardi i preporučene prakse samo na engleskom jeziku. U cilju poštovanja službenih jezika prema Ustavu Republike Kosova.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
7. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog propisa o postupku i kriterijumima izdavanja odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

53. ODOBRENJE/USVAJANJE REVIZIJE PRIRUČNIKA ZA RAD

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ovo odobrenje nije predviđeno ZCV. Uredba ACV br. 4/2015 Uredba o tehničkim zahtevima i administrativnim procedurama u vezi sa vazдушnim operacijama - Izmenjena 10/2017, 14/2017 i 15/2017 Uredbom br. 06/2015 provedbena pravila za sertifikaciju plovidbenosti i ekološku sertifikaciju vazduhoplova. Prema članu 3.5 tačka (i) i (ii) ovih pravilnika propisuje da „Radi olakšavanja i ubrzanja regulatornog procesa, a i za usklađivanje sa evropskim standardima, Uprava civilnog vazduhoplovstva Kosova, Ministarstvo saobraćaja i post-telekomunikacije i Ministarstvo unutrašnjih poslova su ovlašćeni da, u okviru svojih relevantnih ovlašćenja definisanih ovim zakonom, donose propise za sprovođenje ovog zakona koji, na osnovu poziva, obuhvataju (i) Zajedničke vazduhoplovne zahteve i propise EU koji ih zamenjuju i/ili (ii) propise o civilnom vazduhoplovstvu EU ili država MOCV“. Kao i član 15.1 tačke (a), (d), (e) i (j): „ACV je odgovoran za: a) sprovođenje zakona o civilnom vazduhoplovstvu i sprovođenje politika odobrenih od strane Ministarstva ili Vlade u oblasti civilnog vazduhoplovstva; d) izdavanje licenci, sertifikata i dozvola u skladu sa ovlašćenjima i odgovornostima ACV-a definisanim u članu 14. iu ovom članu; e) regulisanje bezbednosti vazdušnog saobraćaja u Republici Kosovo; j) u skladu sa odredbama i

*svrhom ovog zakona, preduzimanje mera, sprovođenje istraga i inspekcija i izdavanje naloga, pravila, propisa i/ili postupaka koje ACV razumno smatra neophodnim za (i) redovnu primenu i zakonsku usklađenost sa odredbama ovog zakona ili (ii) redovnog i zakonitog vršenja ovlašćenja i dužnosti datih ACV-u ovim zakonom*Naime, ova vrsta licence ne utvrđuje se ZCV.

1.1 Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog postupka je opis procesa, kao i kontrola dokumentacije potrebne za izmenu i ponovno odobrenje/obradu priručnika avio-operatera (prema CRDL).

1.2 Rok važenja dozvole/licence

Nema roka.

1.3. Isplata za dobijanje dozvole/licence

Prema članu 9.4 Pravilnika br. 2/2015 o Taksi koje naplaćuje Autoritet za civilno vazduhoplovstvo Kosova, *"ACV će naplaćivati i prikupljati takse za odobrenje određenih delova operativnog priručnika vazduhoplovnog operatora (kako je propisano EU-OPS) u iznosu od (€)300.*

1.4. Neophodna dokumentacija za prijavu:

1. Organizaciona struktura aplikanta;
2. Standardne operativne procedure;
3. Spisak zaposlenih koji su sertifikovani
4. Sertifikat za vazduhoplovne operacije;
5. Specifikacije operacija.
6. Priručnik za rad ili delovi priručnika koje operater treba da revidira [Original]
7. OM A (Priručnik za opšte/osnovne operacije) [Original]
8. OM B (Priručnik za avion) [Original]
9. OM C (Priručnik za rute i njihovi detalji) [Original]
10. OM D (Priručnik za obuku) [Original]
11. GOM -(Priručnik za kopnene operacije) [Original]
12. QS-(Priručnik za sistem kvaliteta) [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Rok za licencu utvrditi propisom;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
6. Kreirati JKT u ACV;
7. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa

ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Ova licenca se mora odrediti ZCV, kroz njegovu dopunu.

2. **Rok za licencu odrediti propisima.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazduhoplovne operacije". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšaće administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
7. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.** Radi usklađivanja procedura za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja za razmatranje, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

54. OVLAŠĆENJE ZA INSTRUKTORE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ovo ovlašćenje nije predviđeno ZCV Ovo ovlašćenje je zasnovano na Uredbi ACV br. 4/2015 Uredba o tehničkim zahtevima i administrativnim procedurama u vezi sa vazdušnim operacijama - Izmenjena 10/2017, 14/2017 i 15/2017 kao i Uredbom br. 06/2015 provedbena pravila za sertifikaciju plovidbenosti i ekološku sertifikaciju vazduhoplova. Prema članu 3.5 tačka (i) i (ii) ovih pravilnika propisuje da „Radi olakšavanja i ubrzanja regulatornog procesa, a i za usklađivanje sa evropskim standardima, Uprava civilnog vazduhoplovstva Kosova, Ministarstvo saobraćaja i post-telekomunikacije i Ministarstvo

unutrašnjih poslova su ovlašćeni da, u okviru svojih relevantnih ovlašćenja definisanih ovim zakonom, donose propise za sprovođenje ovog zakona koji, na osnovu poziva, obuhvataju (i) Zajedničke vazduhoplovne zahteve i propise EU koji ih zamenjuju i/ili (ii) propise o civilnom vazduhoplovstvu EU ili država MOCV“. Kao i član 15.1 tačke (a), (d), (e) i (j): AAC je odgovoran za: a) sprovođenje zakonodavstva o civilnom vazduhoplovstvu i sprovođenje politika usvojenih od strane Ministarstva ili Vlade u oblasti civilnog vazduhoplovstva; d) izdavanje licenci, sertifikata i dozvola u skladu sa nadležnostima i odgovornostima AAC koje su određene u članu 14 i ovom članu; e) regulisanje bezbednosti vazdušnog saobraćaja u Republici Kosovo; j) u skladu sa odredbama i ciljevima ovog zakona, preduzimanje mera, sprovođenje istraga i inspekcija i donošenje naredbi, pravila, propisa i/ili procedura koje AAC sa razlogom smatra potrebnim za (i) redovno i zakonito sprovođenje odredbi ovog zakona ili (ii) redovno i zakonito vršenje nadležnosti i dužnosti koje su dodeljene ACV ovim zakonom. Dakle, ova vrsta licence nije definisana ZCV.

1.1 Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Cilj ove procedure je opisivanje procesa, kao i provera potrebnih dokumenata. Kontrola dokumenata je neophodna kako bi se osigurala tačnost posla (prema CRDL).

1.2 Rok važenja dozvole/licence

Stalna.

1.3 Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

50 evra

1.4 Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Podaci o podnosiocu zahteva (Aplikacija)
2. Dokaz o položenom teorijskom i praktičnom ispitu
3. Iskustvo letenja
4. Uspešno završen program obuke
5. Za ispitivače (Imam dozvolu instruktora)
6. Aplikaciona naknada
7. Aplikacija [Original]
8. Odobrenje instruktora/ispitivača [Original]
9. Dokaz o položenom teorijskom i praktičnom ispitu [Original]
10. Potvrda o uplati aplikacije [Kopija]
11. Za ispitivača (Imam dozvolu instruktora) [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Rok za licencu utvrditi propisom;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
6. Kreirati JKT u ACV;
7. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Ova licenca se mora odrediti ZCV, kroz njegovu dopunu.
2. **Rok za licencu odrediti propisima.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
7. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje.** U cilju ujednačavanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja pregleda, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje. Ovakva uredba, koja bi pomogla ACV-u da implementira principe ZOUP i ZSDL, u olakšavanju procedura za izdavanje ove dozvole i licence, kao i da bi pomogla strankama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i aspektima drugog za oslobađanje u pitanju.

55. ODOBRENJE ZA ORGANIZACIJE ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE U OBLASTI OPERACIJA AERODROMA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ovo ovlaštenje nije predviđeno zakonom. U raznim propisima ACV-a postoje odredbe koje govore o pitanjima u vezi sa odobravanjem programa obuke. Takav je član 12 Uredbe (ACV) br. 07/2020 o stručnom osposobljavanju zaposlenih koji obavljaju poslove koji utiču na bezbednost operacija na aerodromima i sertifikaciji organizacija za stručnu obuku. Stav 5 ovog člana određuje da "Svaka izmena programa osposobljavanja mora biti odobrena od strane ACV". U podacima koje je pružio ACV, nisu pronađene specifične odredbe za ove vrste programa. Ovlaštenje mora biti utvrđeno zakonom, u skladu sa članom 17.1 ZSDL.

1.1 Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog postupka je ovlašćivanje relevantnih organizacija koje organizuju stručnu obuku u oblasti aerodromskih operacija (prema CRDL).

1.2. Vreme važenja dozvole/licence:

Pet (5) godina.

1.3 Isplata za dobijanje dozvole/licence:

- 1) Izdavanje ovlašćenja 1000 EUR;
- 2) Obnova ovlašćenja 500 Eur;
- 3) Izmena 250 Eur;
- 4) Godišnja uplata 250 Eur;
- 5) Odobrenje novog instruktora 350 Eur.

1.4. Neophodna dokumentacija za prijavu:

1. Podaci o podnosiocu zahteva (ime, prezime, adresa, tel.)
2. Podaci o osobi odgovornoj za profesionalne sposobnosti u organizaciji (ime, prezime, telefon)
3. Lista planiranih programa za profesionalno usavršavanje
4. Podaci o instruktorima koji će pružati stručnu obuku
5. Kopija operativnog priručnika organizacije za stručno osposobljavanje
6. Organizaciona struktura organizacije za stručno osposobljavanje [Kopija]
7. Podaci o instruktorima i ovlašćenim nadzornicima za obavljanje profesionalnih obuka u određenim oblastima, u skladu sa programom profesionalne obuke i pratećom dokumentacijom [Kopija]
8. Kopija programa/e stručnog usavršavanja, relevantne literature i priručnika
9. Uzorci sertifikata o stručnoj obuci koji će biti izdati uspešnim kandidatima [Kopija]
10. Podaci i opis/spisak opreme, sredstava i alata koji će se koristiti prilikom izvođenja teorijskih predavanja, praktičnih vežbi i obuke na radnom mestu [Kopija]
11. Nacrt i opis prostora u kojima će se održavati teorijska predavanja, praktične vežbe i obuka na radnom mestu [Kopija]
12. Dokaz o uplati 50% iznosa naknade, u skladu sa važećom uredbom za naknade koje naplaćuje ACV [Kopija]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Rok za licencu utvrditi propisom;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
6. Kreirati JKT u ACV;

7. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne prepoznaje "ovlašćenja" kao vrste dozvola, određenih u članu 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. To se može postići dopunom i izmenom ZCV.
2. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće da se ova licenca izda bez određenog roka, obnavljanje licence se mora izvršiti po službenoj dužnosti, kroz neki postupak provere činjenica po službenoj dužnosti, a ne kroz novi upravni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
7. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima izdavanja:** U cilju unifikovanja procedura za podnošenje zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, neophodnih dokumenata i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima izdavanja. Takav propis, u kojem bi ACV pomogao u primeni principa ZOUP i ZSDL, za olakšavanje postupka za izdavanje ove dozvole i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i ostalim aspektima dotičnog izdavanja.

56.SERTIFIKAT ZA PROVERU ZNANJA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ovaj sertifikat nije definisan zakonom. Ovaj sertifikat je zasnovan na Uredbi ACV br. 4/2015 Uredba o tehničkim zahtevima i administrativnim procedurama u vezi sa vazдушnim operacijama - Izmenjena sa 10/2017, 14/2017 i 15/2017; Uredba br. 06/2015 provedbena pravila za sertifikaciju plovidbenosti i ekološku sertifikaciju vazduhoplova. Uredba (ACV) br. 01/2021 za izmenu i dopunu Uredbe br. 01/2017 za sisteme bespilotnih letelica (SAP) kao i Uredbu 01.2017 za sisteme bespilotnih letelica (BPL). Gde je prema članu 3.5 tačke (i) i (ii) ovog pravilnika propisano da „*Da bi se olakšao i ubrzao regulatorni proces, kao i za usklađivanje sa evropskim standardima, Autoritet za civilnog vazduhoplovstvo Kosova, Ministarstvo saobraćaja i post-telekomunikacije i Ministarstvo unutrašnjih poslova su ovlašćeni da, u okviru svojih ovlašćenja definisanih ovim zakonom, donose propise za sprovođenje ovog zakona koji, na osnovu reference, obuhvataju (i) Zajedničke vazduhoplovne zahteve i propise EU koji ih zamenjuju i/ili (ii) propise o civilnom vazduhoplovstvu država EU ili MOCV*“. Kao i člana 15.1 tačke (a), (d), (e) i (j): *ACV je odgovoran za: a) sprovođenje zakonodavstva o civilnom vazduhoplovstvu i sprovođenje politika usvojenih od strane Ministarstva ili Vlade u oblasti civilnog vazduhoplovstva; d) izdavanje licenci, sertifikata i dozvola u skladu sa nadležnostima i odgovornostima ACV koje su određene u članu 14 i ovom članu; e) regulisanje bezbednosti vazdušnog saobraćaja u Republici Kosovo; j) u skladu sa odredbama i ciljevima ovog zakona, preduzimanje mera, sprovođenje istraga i inspekcija i donošenje naredbi, pravila, propisa i/ili procedura koje ACV sa razlogom smatra potrebnim za (i) redovno i zakonito sprovođenje odredbi ovog zakona ili (ii) redovno i zakonito vršenje nadležnosti i dužnosti koje su dodeljene ACV ovim zakonom.* Dakle, ova vrsta licence nije definisana ZCV-om i nema zakonsku osnovu, pa tako nešto mora biti stvoreno izmenom ZCV-a, na osnovu člana 17.1 ZSDL-a.

1.1 Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Cilj ove procedure je sertifikovanje aplikanata testom znanja.

1.2 Rok važenja dozvole/licence

Neodređeni rok

1.3. Isplata za dobijanje dozvole/licence

Kandidati treba da plati naknadu od 25 € za Kategoriju 3 i 50 € za Kategoriju 4

1.4. Potrebna dokumentacija za prijavu

1. Zahtev za podvrgavanje testu;
2. Lični podaci
3. Popunjen obrazac [Original]
4. Dokaz o uplati naknade za testiranje [Original]
5. Kopija pasoša ili lične karte podnosioca zahteva

2.Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Rok za licencu utvrditi propisom;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba

da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Ova licenca nema pravnu osnovu, stoga se preporučuje dopuna i izmena ZCV putem novog člana.

2. **Rok za licencu se određuje propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Formirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
6. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje.** U cilju ujednačavanja procedura za podnošenje zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja u vezi sa pregledom, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje. Ovakva uredba, koja bi pomogla ACV-u da implementira principe ZOUP i ZSDL, u olakšavanju procedura za izdavanje ove dozvole i licence, kao i da bi pomogla strankama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i aspektima drugog za oslobađanje u pitanju.

57. SERTIFIKAT O VAZDUŠNOJ PLOVIDBENOSTI

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ovaj sertifikat nije definisan od strane LAC-a. Ovaj sertifikat je obrađen u Uredbi (ACV) br. 06/2023 o izmenama i dopunama Uredbe (ACV) br. 15/2017 u vezi sa uvođenjem novih dodatnih uslova plovibdenosti; odnosno Uredba br. 6/2015 za utvrđivanje sprovođenja pravila za sertifikaciju plovibdenosti i ekološku sertifikaciju vazduhoplova i srodnih proizvoda, delova i opreme, kao i za sertifikaciju projektantskih i proizvodnih organizacija. Dakle, ova vrsta licence nije definisana ZCV-om i nema zakonsku osnovu, tako da se tako nešto mora stvoriti izmenom ZCV-a.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog administrativnog postupka je izdavanje uverenja o plovibdenosti vazduhoplova (prema CRDL).

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

Nema vremenskog ograničenja.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Komercijalni vazdušni prevoz: 700 evra

Privatno: 350 evra

Opšti komercijalni prevoz: 300 evra

Privatno: 150 evra

Poseban komercijalni prevoz: 100 evra

Privatno: 50 evra

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Podaci za kontakt aplikanta (vlasnika/korisnika vazduhoplova)
2. Podaci o izjavi o usaglašenosti za novi avion
3. Lična karta strane [Kopija]
4. Podaci o vazduhoplovu [Original]
5. Izjava o usaglašenosti za novi avion [Original]
6. Polisa osiguranja [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Rok za licencu utvrditi propisom;
6. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnoppravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom člana 62 ZCV.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu

da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

5. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
6. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.

58. SERTIFIKAT O VAZDUŠNOJ PLOVIDBENOSTI ZA IZVOZ

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence.

Ovaj sertifikat nije definisan od strane LAC-a. Ovaj sertifikat je obrađen u Uredbi (ACV) br. 06/2023 o izmenama i dopunama Uredbe (ACV) br. 15/2017 u vezi sa uvođenjem novih dodatnih uslova vazdušne plovodbenosti; i to Uredbom br. 6/2015 za utvrđivanje provedbenih pravila za sertifikaciju plovodbenosti i ekološku sertifikaciju vazduhoplova i srodnih proizvoda, delova i opreme, kao i za sertifikaciju projektantskih i proizvodnih organizacija. Dakle, ova vrsta licence nije definisana ZCV-om i nema zakonsku osnovu, tako da se tako nešto mora stvoriti izmenom ZCV-a.

1.1 Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog upravnog postupka je sertifikacija subjekata za kontrolu plovodbenosti za izvoz (prema CRDL).

1.2 Vreme važenja dozvole/licence

Nema vremenskog ograničenja.

1.3 Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

1500euro

1.4 Neophodna dokumenta za prijavu

1. Kontaktni podaci aplikanta (vlasnika / korisnika vazduhoplova)
2. Informacije o vazduhoplovu

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Kreirati JKT u ACV;
4. Rok za licencu utvrditi propisom;
5. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom člana 62 ZCV.

2. Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio. U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

3. Kreirati JKT u ACV. U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

4. Rok važenja licence utvrđuje se propisom. U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.

5. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima: Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.

59. SERTIFIKAT OGRANIČENE PLOVIDBENOSTI

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence.

Ovaj sertifikat nije definisan od strane LAC-a. Ovaj sertifikat je obrađen u Uredbi (ACV) br. 06/2023 o izmenama i dopunama Uredbe (ACV) br. 15/2017 u vezi sa uvođenjem novih dodatnih uslova vazdušne plovodbenosti; i to Uredbom br. 6/2015 za utvrđivanje provedbenih pravila za sertifikaciju plovodbenosti i ekološku sertifikaciju vazduhoplova i srodnih proizvoda, delova i opreme, kao i za sertifikaciju projektantskih i proizvodnih organizacija. Dakle, ova vrsta licence nije definisana ZCV-om i nema zakonsku osnovu, tako da se tako nešto mora stvoriti izmenom ZCV-a.

1.1 Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog upravnog postupka je izdavanje uverenja o plovodbenosti vazduhoplova.

1.2 Rok važenja dozvole/licence:

Nema vremenskog ograničenja.

1.3 Uplata za dobijanje dozvole/licence:

Komercijalni vazdušni prevoz: 700 evra

Privatno: 350 evra

Opšti komercijalni prevoz: 300 evra

Privatno: 150 evra

Poseban komercijalni prevoz: 100 evra

Privatno: 50 evra

1.4 Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Ime, prezime i adresa podnosioca zahteva

2. Ime kompanije
3. Lična karta strane [Original]
4. Podaci o vazduhoplovu [Original]
5. Sertifikat o registraciji poslovanja [Original]
6. Polisa osiguranja [Original]

2 Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci po službenoj dužnosti;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;

3 Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa „Potvrdom o registraciji preduzeća izdatom od strane kosovskih vlasti“. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 5.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Trebalo bi takođe odrediti da se izvrši celokupno plaćanje takse tek po izdavanju licence i ne kao što je trenutno, da se polovina takse mora platiti u trenutku podnošenja zahteva.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

60.CERTIFIKAT ZA OPASNU ROBU

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Odredbe koje se odnose na opasnu robu su članovi 57-59 ZCV. Odredbe u vezi sa ovom licencom su deo Uredbe ACV-a BR. 04/2020 o uslovima i načinu prevoza opasnih materija vazдушnim putem. Član 15.1. ove Uredbe utvrđuje da „Opasnu robu prihvataju i prosleđuju otpremnici robe, prevoznici, pružaoci usluga koji prihvataju i šalju teret i ovlašćeni poštanski operateri, kojima je ACVK izdao sertifikat za opasnu robu“

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog postupka je da se utvrdi da opasne materije moraju prihvatati i prosleđivati samo oni subjekti (špediteri, pružaoci zemaljskih usluga, agenti za rukovanje teretom i operateri) kojima je ACVK izdao sertifikat o osposobljenosti za obavljanje ovih poslova, a koji poseduju važeći sertifikat za opasne materije (prema CRDL).

1.2. Rok važenja dozvole/licence

2 godine

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

500 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Podaci o podnosiocu zahteva (ime, prezime, adresa, tel.)
2. Organizaciona struktura preduzeća [Original]
3. Standardni postupci za postupanje (ili drugi relevantni dokument) koji opisuju detaljan proces prijema i obrade tereta i / ili opasnih tereta. [Original]
4. Spisak zaposlenih koji poseduju važeće sertifikate za opasne materije (za kategorije 1, 2, 3 i 6) u skladu sa odredbom 1; 4.2 (Tabela 1-4) tehničkih uputstava [Original]
5. Kopija važećih DG sertifikata za zaposlene navedene u 4.3
6. Sertifikata vazduhoplovnog operatora (AVO) (ukoliko se primenjuje) [Original]
7. Specifikacije operacija (ukoliko se primenjuju) [Original]
8. Kopija dozvole / odobrenja / sertifikata koje je izdao nadležni organ države operatora koji odobrava prevoz opasnih materija vazdušnim putem (ako je primenljivo) [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu definisati zakonom u smislu usaglašenosti sa članom 5 ZSDL;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Poštovati princip službenih jezika;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
6. Kreirati JKT u ACV;
7. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje.

3. Obrazloženje preporuka

1. Ova licenca se treba uskladiti sa ZSDL. ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. ZCV ne prepoznaje reč odobrenje, u smislu ove dozvole i licence, čiji pravni osnov nije direktan ili konkretan.

2. Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije. ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, ovo se može primeniti u vezi sa "sertifikatom za vazdušne operacije". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.

3. Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio. U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

4. Poštovati princip službenih jezika. Prema članu 5 Ustava Republike Kosovo, službeni jezici na Kosovu su albanski jezik i srpski jezik. U ovom slučaju, samo opšte odredbe Uredbe br. 5 / 2013 su na albanskom jeziku, dok su međunarodni standardi i preporučene prakse samo na engleskom jeziku. U cilju poštovanja službenih jezika prema Ustavu Republike Kosova.

5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva. U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

6. Kreirati JKT u ACV. Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

7. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje. U cilju ujednačavanja procedura za podnošenje zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja u vezi sa pregledom, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje. Ovakva uredba, koja bi pomogla ACV-u da implementira principe ZOUP i ZSDL, u olakšavanju procedura za izdavanje ove dozvole i licence, kao i da bi pomogla strankama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i aspektima drugog za oslobađanje u pitanju.

61.SERTIFIKAT ZA BUKU

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova vrsta licence nije definisana zakonom. Osnov po kome se ova vrsta licence izdaje je Uredba (ACV) br. 09/2023 za izmenu Uredbe (ACV) br. 06/2015 o poslovima sertifikacije, nadzora i sprovođenja nadležnih organa u sprovođenju pravila u vezi sa organizacijama koje se bave projektovanjem i proizvodnjom vazduhoplova koji se koriste za sportsko-rekreativno vazduhoplovstvo

1.1.Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Cilj ove administrativne procedure je pojednostavljenje upotrebljivosti pravne osnove za izdavanje sertifikata o buci za vazduhoplove.

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

Bez određenog roka.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

200 evra

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Kontakt podaci aplikanta
2. Podaci o vazduhoplovu [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Priminiti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;
6. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom.
2. **Priminiti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** Radi olakšanja administrativnog tereta podnosioca zahteva, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 1.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Formirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

- 6. Izraditi nacrt posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje** U cilju objedinjavanja procedure za podnošenje zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebnih dokumenata i drugih pitanja u skladu sa ZOUP, preporučuje se izdavanje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje. Takav propis, koji bi pomogao ACV u primenu principa ZOUP i ZSDL, za olakšavanje postupka za izdavanje ove dozvole i licence, a pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i ostalim aspektima za navedeno izdavanje.

62.SERTIFIKACIJA ORGANIZACIJA ZA OBUKU

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence.

Ova licenca nije regulisana zakonom. Odredbe koje se odnose na ovu licencu deo su Pravilnika br. 19/2017 koji utvrđuje tehničke zahteve i administrativne postupke u vezi sa licencama i sertifikatima kontrolora vazdušnog saobraćaja.

1.1 Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog postupka je da se obezbedi da organizacija za obuku pruža bezbednu, kvalitetnu i efikasnu uslugu zasnovanu na najvišim pravilima i standardima bezbednosti u civilnom vazduhoplovstvu, u skladu sa Zakonom o civilnom vazduhoplovstvu (Ref. ICAO konvencija i pravni akti EU (prema CRLD).

1.2 Vreme važenja dozvole/licence

Dva (2) do šest (6) godina.

1.3 Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

2.000,00 € za izdavanje sertifikata,
1.000,00 € za obnovu sertifikata,
500.00 € za izmenu sertifikata.

1.4 Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Ime, prezime i adresa podnosioca zahteva
2. Adresa preduzeća
3. Broj telefona, broj faksa i e-mail adresa odgovorne osobe
4. Opis usluga za koje se podnosi zahtev
5. Izjava koju je potpisao glavni izvršni službenik ili ekvivalentan radnik koji potvrđuje da organizacija i bilo koja referentna dokumentacija definiše trenutnu i tekuću usklađenost organizacije sa svim primenljivim zahtevima i saglasan je da ACV-u pruži sve informacije za procenu opisa [Original]
6. Bezbednosna politika organizacije u skladu sa direktivama o zajedničkim zahtevima [Original]
7. Nazivi pozicija i imena višeg rukovodstva [Original]
8. Organizaciona struktura koja pokazuje liniju odgovornosti upravljanja u oblastima obuhvaćenim Zajedničkim zahtevima [Original]
9. Organizaciona struktura koja pokazuje liniju odgovornosti menžmenta u oblastima obuhvaćenim Zajedničkim zahtevima [Original]
10. Opšti opis resursa radne snage [Original]
11. Opšti opis objekata i opreme organizacije [Original]
12. Delokrug usluga koje će se pružati prema ovom sertifikatu [Original]
13. Procedura za izmenu opisa ACVi obaveštenje o svakoj izmeni [Original]

2.Preporuke

1. Ovu licencu definisati zakonom u smislu usaglašenosti sa članom 5 ZSDL;
2. Definisati Uredbom tačne i objektivne kriterijume za određivanje roka;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Poštovati princip službenih jezika;
6. Kreirati JKT u ACV;
7. Utvrditi propisom naknadu za prijavu

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnoppravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom člana 62 ZCV.
2. **Definisati Uredbom tačne i objektivne kriterijume za određivanje roka.** Određivanje roka za ovu licencu je važno zbog principa pravne sigurnosti za aplikanta, u smislu stabilnosti i trajanja. Dakle, u propisima o trajanju licence treba postaviti objektivne i merljive kriterijume. Ovo posebno dolazi do izražaja kada licenca nema određen rok trajanja, kao u ovom slučaju.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV treba da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja procedure i da to kombinuje sa principom razvoja procedure prema službenoj dužnosti. Primenom ovih principa, ACV će izbeći predaju ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Poštovati princip službenih jezika.** Prema članu 5 Ustava Republike Kosovo, službeni jezici na Kosovu su albanski jezik i srpski jezik. U ovom slučaju, samo opšte odredbe Uredbe br. 5 / 2013 su na albanskom jeziku, dok su međunarodni standardi i preporučene prakse samo na engleskom jeziku. U cilju poštovanja službenih jezika prema Ustavu Republike Kosova.
6. **Kreirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
7. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U propisima ACV-a u vezi sa naknadama, naknada za ovu licencu nije definisana Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente

koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

63. CERTIFIKACIJA I LICENCIRANJE MEDICINSKOG OSOBLJA

1 Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Član 37 ZCV priznaje kao dozvole licence vazduhoplovnog osoblja, odnosno osoblja koje mora imati odgovarajuću kvalifikaciju. Pravni osnov za izdavanje ove licence su članovi 37-39 ZCV. Član 37 ZCV-a propisuje da „Svako lice koje deluje kao vazduhoplovno osoblje mora posedovati odgovarajuću licencu i klasifikaciju izdatu ili proglašenu validnom od strane ACV-a u skladu sa ovim zakonom i relevantnim propisima za sprovođenje“. Klasifikacija označava svaku napomenu u licenci koja ističe posebne uslove, privilegije ili ograničenja. Ova odredba se odnosi i na osoblje za vazdušnu navigaciju i održavanje, kao i na službenike letачkih operacija, operatore vazduhoplovnih stanica i instruktore letenja“, međutim medicinsko osoblje se ne pominje.

1.1 Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog upravnog postupka je sertifikacija medicinskog osoblja za kontrolore letenja (prema CRDL).

1.2 Vreme važenja dozvole/licence

N/A

1.3 Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

N/A

1.4 Neophodni dokumenti za prijavu

1. Obrazac zahteva [Original]
2. Izveštaj lekarskog pregleda [Original]

2 Preporuke

1. Ova licenca se definiše zakonom u smislu imenovanja;
2. Rok za licencu utvrditi propisom;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
4. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
6. Kreirati JKT u ACV;

3 Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licenci je definisati zakonom u smislu naziva** ZSDL je horizontalni zakon, u skladu sa kojim moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. ZCV ne priznaje termin odobrenje, u smislu člana 67, stoga se pravni osnov ove dozvole i licence mora precizirati dopunom člana 67. ZCV.
2. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole. Definirati objektivne i merljive kriterijume u propisima u vezi sa trajanjem licence.

3. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Taksa za prijavu utvrđuje se propisom.** U propisima ACV-a u vezi sa naknadama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

64. SERTIFIKACIJA AERODROMA – KLASA A

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Član 61,1 Zakona o civilnom vazduhoplovstvu propisuje da "Svako lice koje želi da preuzme upravljanje aerodromom treba da podnese zahtev za dobijanje sertifikata za rad od ACV". Međutim, ZCV ne sadrži odredbe o izmeni Sertifikata za Aerodrom. Stoga, ova licenca nije propisana zakonom. Pravila koja se odnose na izmenu sertifikata definisana su Uredbom (ACV) br. 06/2019 za izmenu i dopunu uredbe br. 17/2017 o odredbama i administrativnim postupcima koje se odnose na aerodrome i Uredbe br. 17/2017 o odredbama i administrativnim procedurama u vezi sa aerodromima [ADR.AR.C.040 izmene].

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog postupka je regulisanje bezbednosti aerodroma za javnu upotrebu, u službi vazdušnog saobraćaja od strane domaćih i međunarodnih vazdušnih operatera i izdavanje sertifikata o radu aerodroma za javnu upotrebu, u službi vazdušnog saobraćaja domaćih i međunarodnih avio operatera (prema ZRDL).

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Inicijalna sertifikacija 20000 EUR.
Za obnovu sertifikata 10.000 evra.
Za izmenu/prenos sertifikata 20000 Eur
Godišnja uplata 5000 Eur.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Kopija Aerodromskog priručnika, adekvatna očekivanim aktivnostima aviona na aerodromu [Original]
2. Detalji fizičkih karakteristika aerodroma, opreme, usluga i objekata, uključujući aeronautičke mape (mapa aerodroma i mapa prepreka) [Original]
3. Original/overena kopija registracije preduzeća [Original]
4. Dokaz o vlasništvu aerodroma ili pravu korišćenja [Original]
5. Podaci (CV) za više rukovodeće osoblje aerodroma [Original]
6. Dokaz o uplati 50% iznosa naknade, u skladu sa važećom uredbom za naknade koje naplaćuje ACV [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnoppravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. Ova preporuka se može sprovesti izmenom dopuna ZSDL.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, to se može primeniti u vezi sa "Originalnom/overenom kopijom registracije poslovanja" i "dokazom o vlasništvu nad aerodromom ili pravom na korišćenje". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnavljanje ove licence treba da se obavi putem službene dužnosti, kroz postupak ex-officio provere činjenica, a ne kroz novi administrativni postupak za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preisпитati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 20.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Trebalo bi takođe odrediti da se izvrši

celokupno plaćanje takse tek po izdavanju licence i ne kao što je trenutno, da se polovina takse mora platiti u trenutku podnošenja zahteva.

- 5. Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

65. SERTIFIKACIJA AERODROMA – KLASA B

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Član 61,1 Zakona o civilnom vazduhoplovstvu propisuje da "Svako lice koje želi da preuzme upravljanje aerodromom treba da podnese zahtev za dobijanje sertifikata za rad od ACV". Međutim, ZCV ne sadrži odredbe o izmeni Sertifikata za Aerodrom. Stoga, ova licence nije propisana zakonom. Pravila koja se odnose na izmenu sertifikata definisana su Uredbom (ACV) br. 06/2019 za izmenu i dopunu uredbe br. 17/2017 o odredbama i administrativnim postupcima koje se odnose na aerodrome i Uredbe br. 17/2017 o odredbama i administrativnim procedurama u vezi sa aerodromima [ADR.AR.C.040 izmene].

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Cilj ove procedure je regulisanje bezbednosti aerodroma za javnu upotrebu, u cilju pružanja usluga vazdušnog prevoza od strane domaćih i međunarodnih avio-prevoznika i izdavanje sertifikata za rad aerodroma za javnu upotrebu, u cilju pružanja usluga vazdušnog prevoza domaćih i međunarodnih avio-prevoznika (prema CRDL).

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Inicijalna sertifikacija 10000 EUR.

Za obnovu sertifikata 5000 Eur.

Za izmenu/prenos sertifikata 10000 Eur.

Godišnja uplata 2500 Eur.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Kopija Aerodromskog priručnika, adekvatna očekivanim aktivnostima vazduhoplova na aerodromu
2. Detalji fizičkih karakteristika aerodroma, opreme, usluga i objekata, uključujući aeronautičke karte (mapa aerodroma i mapa prepreka) [Original]
3. Original/overena kopija registracije preduzeća
4. Dokaz o vlasništvu aerodroma ili pravu korišćenja [Original]
5. Podaci (CV) za starije rukovodeće osoblje aerodroma [Kopija]
6. Dokaz o uplati 50% iznosa naknade, u skladu sa važećom uredbom za naknade koje naplaćuje ACV [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;

2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. To je zato što u ZCV-u nema konkretnih odredbi koje govore o promeni ove dozvole. Stoga ZCV treba upotpuniti članom 62.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, to se može primeniti u vezi sa "Originalnom/overenom kopijom registracije poslovanja" i "dokazom o vlasništvu nad aerodromom ili pravom na korišćenje". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 10.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Trebalo bi takođe odrediti da se izvrši celokupno plaćanje takse tek po izdavanju licence i ne kao što je trenutno, da se polovina takse mora platiti u trenutku podnošenja zahteva.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

66. CERTIFIKACIJA AERODROMA – KLASA C

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Član 61,1 Zakona o civilnom vazduhoplovstvu propisuje da "Svako lice koje želi da preuzme upravljanje aerodromom treba da podnese zahtev za dobijanje sertifikata za rad od ACV". Međutim, ZCV ne sadrži odredbe o izmeni Sertifikata za Aerodrom. Stoga, ova licenca nije propisana zakonom. Pravila koja se odnose na izmenu sertifikata definisana su Uredbom (ACV) br. 06/2019 za izmenu i dopunu uredbe br.

17/2017 o odredbama i administrativnim postupcima koje se odnose na aerodrome i Uredbe br. 17/2017 o odredbama i administrativnim procedurama u vezi sa aerodromima [ADR.AR.C.040 izmene].

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Cilj ove procedure je regulisanje bezbednosti aerodroma za javnu upotrebu, u cilju pružanja usluga vazdušnog prevoza od strane domaćih i međunarodnih avio-prevoznika i izdavanje sertifikata za rad aerodroma za javnu upotrebu, u cilju pružanja usluga vazdušnog prevoza domaćih i međunarodnih avio-prevoznika (prema CRDL).

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Inicijalna sertifikacija 5000 EUR.

Za obnovu sertifikata 2500 Eur.

Za izmenu/prenos sertifikata 5000 Eur.

Godišnja uplata 1500 Eur.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Kopija Aerodromskog priručnika, adekvatna očekivanim aktivnostima vazduhoplova na aerodromu
2. Detalji fizičkih karakteristika aerodroma, opreme, usluga i sredstava, uključujući i aeronautičke karte (mapu aerodroma i mapu prepreka) [Kopija]
3. Original/overena kopija registracije preduzeća
4. Dokaz o vlasništvu aerodroma ili pravu korišćenja [Original]
5. Podaci (CV) za starije rukovodeće osoblje aerodroma [Kopija]
6. Dokaz o uplati 50% iznosa naknade, u skladu sa važećom uredbom za naknade koje naplaćuje ACV [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom člana 62 ZCV.
2. **Preciznije regulisati ko ima pravo da podnese zahtev za ovu licencu.** Ovu preporuku
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni

princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, to se može primeniti u vezi sa "Originalnom/overenom kopijom registracije poslovanja" i "dokazom o vlasništvu nad aerodromom ili pravom na korišćenje". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.

4. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 5.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Trebalo bi takođe odrediti da se izvrši celokupno plaćanje takse tek po izdavanju licence i ne kao što je trenutno, da se polovina takse mora platiti u trenutku podnošenja zahteva.
6. **Kreirati JKT u ACV.** Trebalo bi da se uspostavi jedan šalter ili jedna tačka kontakta u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja dozvola i drugih dozvola od strane ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati postupak i usmeriti kapacitete za pregled na ovu tačku. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

67.SERTIFIKACIJA OVLAŠĆENIH MEDICINSKIH ISPITIVAČA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije definisana od strane ZCV. Međutim, član 37. ZCV priznaje kao dozvole licence vazduhoplovnog osoblja, odnosno osoblja koje mora imati odgovarajuću kvalifikaciju. Pravni osnov za izdavanje ove licence su članovi 37-39 ZCV. Član 37 ZCV-a propisuje da „Svako lice koje deluje kao vazduhoplovno osoblje mora posedovati odgovarajuću licencu i klasifikaciju izdatu ili proglašenu validnom od strane ACV-a u skladu sa ovim zakonom i relevantnim propisima za sprovođenje“. Klasifikacija označava svaku napomenu u licenci koja ističe posebne uslove, privilegije ili ograničenja. Ova odredba se primenjuje i na osoblje za navigaciju vazdušnim saobraćajem i održavanje, kao i na operativne službenike letenja, operatere aerodromske stanice i instruktore letenja”, međutim ne pominje medicinsko osoblje ili ovlašćene medicinske ispitivače. Odredbe koje se odnose na ovu licencu deo su Pravilnika (ACV) br. 04/2022 o izmenama Pravilnika (ACV) br. 05/2015 koji utvrđuje tehničke kriterijume i administrativne postupke u vezi sa vazduhoplovnim posadom civilnog vazduhoplovstva u skladu sa Pravilnikom (ACV) br. 05/2020.

1.1.Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Cilj ove procedure je stvaranje što adekvatnijih uslova za zdravstvenu zaštitu radnika uključenih u operacije sa vazdušnim sredstvima (po CRDL).

1.2.Vreme važenja dozvole/licence

Tri (3) godine.

1.3.Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

N/A

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Zahtev za odobrenje ovlašćenih lekara [Original]
2. Diploma odgovarajućeg obrazovanja [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Kreirati JKT u ACV;
4. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima;
5. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.
6. Rok važenja licence utvrđuje se propisom.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalni zakon, u skladu sa kojim moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom člana 62 ZCV.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
5. **Odredili taksu za prijavu propisom:** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom:** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.

68. SERTIFIKAT ZA HELIODROMA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova vrsta licence nije definisana zakonom. Član 61,1 Zakona o civilnom vazduhoplovstvu propisuje da "Svako lice koje želi da preuzme upravljanje aerodromom treba da podnese zahtev za dobijanje sertifikata za rad od ACV". Međutim, ZCV ne sadrži odredbe o izmeni Sertifikata za Aerodrom. Stoga, ova licenca nije propisana zakonom. Pravila koja se odnose na izmenu sertifikata definisana su Uredbom (ACV) br. 06/2019 za izmenu i dopunu uredbe br. 17/2017 o odredbama i administrativnim postupcima koje se odnose na aerodrome i Uredbe br. 17/2017 o odredbama i administrativnim procedurama u vezi sa aerodromima [ADR.AR.C.040 izmene]. Prema Pravilniku br. 3/2014 o podizanju i sletanju helikoptera van zone aerodroma, tačnije člana 2: *"Aerodrom" označava područje određeno na zemljištu (uključujući zgrade, postrojenja i opremu) koje se koristi potpuno ili delimično za sletanje, uzletanje i kretanje aviona. Naziv "Aerodrom" u ovoj uredbi obuhvata helidrome, zone sletanja i zone za vertikalno uzletanje.; "Helidrom" označava aerodrom ili određeno područje unutar neke strukture koje je namenjeno za potpunu ili delimičnu upotrebu za uzletanje, sletanje i kretanje helikoptera;*

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Cilj ove administrativne procedure je izdavanje sertifikata za rad heliodroma za javnu upotrebu, u službi operacija vazdušnog saobraćaja domaćih i međunarodnih avio operatera (prema CRDL).

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

Inicijalna sertifikacija 5000 EUR.

Za obnovu sertifikata 2500 evra.

Po izmeni/prenos sertifikata 5000 evra.

Godišnja uplata 1250 Eur.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Jedna kopija Priručnika za Heliport, prilagođena planiranim aktivnostima helikoptera na heliportu
2. Detalji fizičkih karakteristika heliporta, opreme, usluga i sredstava, uključujući i aeronautičke mape (mapu heliporta i mapu prepreka) [Original]
3. Original/overena kopija registracije preduzeća
4. Dokaz o vlasništvu nad heliodromom ili pravu na korišćenje [Original]
5. Podaci (CV) o visokom menadžmentu heliodroma [Kopija]
6. Dokaz o uplati 50% iznosa naknade, u skladu sa važećom uredbom za naknade koje naplaćuje ACV [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Ponovo pregledati taksu za prijavu;
5. Kreirati JKT u ACV;

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnoppravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom člana 62 ZCV.
2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, to se može primeniti u vezi sa "Originalnom/overenom kopijom registracije poslovanja" i "dokazom o vlasništvu nad aerodromom ili pravom na korišćenje". Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati taksu za prijavu.** ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. U konkretnom slučaju, isplata od 5.000 evra izgleda da nije pratila proporcionalan pristup. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL. Trebalo bi takođe odrediti da se izvrši celokupno plaćanje takse tek po izdavanju licence i ne kao što je trenutno, da se polovina takse mora platiti u trenutku podnošenja zahteva.
5. **Kreirati JKT u ACV.** Trebali bi da se uspostavi jedan šalter ili jedna tačka kontakta u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja dozvola i drugih dozvola od strane ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati postupak i usmeriti kapacitete za pregled na ovu tačku. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

69. CERTIFIKACIJA PRUŽAOCA USLUGA VAZDUHOPLOVNE NAVIGACIJE

1. Pravna osnova za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Opšta odredba koja govori o regulisanju usluga u vazdušnoj plovidbi je član 79 ZCV-a, koji propisuje da „Uređenje usluga vazdušne navigacije, kada je primenjivo, mora da se vrši u skladu sa pravilima ONAC-a, EU/HPEA, AESA i EUROCONTROL-a. ACV će izdati propise koji se zasnivaju ili su u skladu sa pravilima gore navedenih organizacija, u vezi sa pružanjem usluga lokalne vazdušne navigacije Pravila koja se odnose na sertifikaciju Pružalaca usluga vazdušne plovidbe, koja uglavnom predstavljaju ovlašćenje ACV-u za dalje. regulisanje podzakonskim aktima, definisani su u delu 5 ZCV. Što se tiče podzakonskih akata, odredbe koje se odnose na ovu licencu su definisane Uredbom (ACV) br. 09/2020 o utvrđivanju zajedničkih zahteva za pružaoce usluga upravljanja vazdušnim

saobraćajem/vazdušne navigacije i drugih funkcija mreže upravljanja vazdušnim saobraćajem i njihov nadzor. I u Pravilniku ACV br. 19/2017 su određeni tehnički zahtevi i administrativne procedure u vezi sa licencama i sertifikatima kontrolora vazdušnog saobraćaja. Licenca je u suprotnosti sa članom 17.1 ZSDL.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Cilj ove procedure je osigurati da pružalac usluga vazdušne navigacije pruža sigurnu, kvalitetnu i efikasnu uslugu na osnovu najviših pravila i standarda za bezbednost u civilnoj avijaciji, prema zakonu o civilnoj avijaciji (prema CRDL).

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

Nije precizno definisano. Minimalni period je 2 godine, a maksimalni 6 godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

20.000,00 € Izdavanje sertifikata,

10.000,00 € Obnavljanje sertifikata

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Potpisana izjava od izvršnog direktora ili ekvivalenta koja potvrđuje da organizacija i sva navedene+ relevantna dokumentacija definišu trenutnu i stalnu usaglašenost organizacije sa svim primenjivim zahtevima i slaže se da pruži ACV sve informacije za procenu opisa [Original]
2. Bezbednosna politika organizacije u skladu sa direktivama Zajedničkih zahteva; [Original]
3. Nazivi pozicija i imena višeg rukovodstva; [Original]
4. Organizaciona struktura koja pokazuje liniju odgovornosti upravljanja u oblastima obuhvaćenim Zajedničkim zahtevima; [Original]
5. Organizaciona struktura koja pokazuje liniju odgovornosti upravljanja u oblastima obuhvaćenim Zajedničkim zahtevima; [Original]
6. Pregled pregled resursa radne snage [Original]
7. Opšti opis objekata i opreme organizacije [Original]
8. Delokrug usluga koje će se pružati prema ovom sertifikatu [Original]
9. Procedura za izmenu opisa i obaveštenje ACV-a o bilo kakvoj promeni; [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Kreirati JKT u ACV;
4. Preispitati porez;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje saglasnosti;
6. Utvrditi da li fizička ili pravna lica imaju pravo da podnesu zahtev za ovu licencu.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ova licenca se definiše zakonom:** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnoppravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom člana 62 ZCV.

2. **Izvršiti obnavljanje licenci po službenoj dužnosti:** U slučajevima kada nije moguće da se ova licenca izda bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Kreirati JKT u ACV:** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Preispitati porez.** ZSDL u članu 18 propisuje proporcionalnu taksu, koliko god je potrebno, da pokrije troškove koje snosi nadležni organ za upravljanje dozvolom. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. U konkretnom slučaju, taksa od 20.000 evra za izdavanje ove licence ne izgleda da je u skladu sa ovim principom. Takođe, treba ukloniti taksu za reviziju prilikom izdavanja ove licence.
5. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima izdavanja:** U cilju ujednačavanja postupaka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja pregleda, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje. Ovakva uredba, koja bi pomogla ACV-u da implementira principe ZOUP i ZSDL, u olakšavanju procedura za izdavanje ove dozvole i licence, kao i da bi pomogla strankama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i aspektima drugog za oslobađanje u pitanju.
6. **Utvrđiti da li fizička ili pravna lica imaju pravo da podnesu zahtev za ovu licencu.** Nije precizirano ZCV i propisima ko sve može aplicirati za ovu licencu. Stoga je preporučljivo da se zakonom razjasni za koje licence se prijavljuju fizička lica, a za koje pravna lica.

70. CERTIFIKACIJA AVIO OPERATERA ZA RAD IZ VAZDUHA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije izričito predviđena ZCV Pravni osnov za Sertifikat avio-operatera (koji može uključiti i sertifikaciju avio-operatera za rad iz vazduha) je član 32 ZPP, koji definiše da „Svaki građanin Republike Kosovo koji želi da se bavi vazdušnim aktivnostima (operacije) na Kosovu moraju da pribave i poseduju aktuelni i važeći sertifikat avio-operatera ("CVO") izdat od strane ACV". Takođe, u vezi sa ovom licencom, ZCV u članu 33 utvrđuje da „1. Svi uslovi za dobijanje COA biće definisani od strane ACV-a u pravilniku o sprovođenju koji se donosi na osnovu ovlašćenja ovog zakona. 2. ACV treba da se pobrine da ovi propisi ispunjavaju primenljive uslove ZEVP i AESA.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Cilj ove procedure je da se opiše i pojednostavi proces, kao i da se provere i ocene potrebni dokumenti za sertifikaciju operatera za rad iz vazduha. Kontrola dokumenata je neophodna kako bi se osigurala tačnost posla (prema CRDL).

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Nema roka.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

1. Komercijalni vazdušni prevoz - ispod 2730 kg 400.00 evra;

2. Komercijalni vazdušni transport - od 2730 kg do 5700 kg 1,500.00 evra);
3. Komercijalna avijacija- od 5700 kg do 40000 kg 3,000.00 evra;
4. Komercijalna avijacija - iznad 40000 kg 4,000,00 evra.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Prijava za AOC sertifikat avio-operatera za rad iz vazduha [Original]
2. Zahtev za posebna odobrenja [Original]
3. Kontakt informacije podnosioca zahteva/operatera [Original]
4. Uputstvo za rad (OM A, B, C, D, GOM i QS) [Original]
5. Ugovori o lizingu aviona/helikoptera [Original]
6. Ugovor o održavanju [Original]
7. Ugovor o centru za obuku letačkog i kabinskog osoblja (ako postoji) [Original]
8. Spisak glavnih menadžera i njihovih zamenika (AACK-EASA obrazac 4) [Original]

2. Preporuke

1. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Kreirati JKT u ACV;
4. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola.
5. Utvrditi propisom naknadu za prijavu
6. Naziv ove licence će biti usklađen sa ZCV
7. Delatnost licence se utvrđuje podzakonskim aktima

3. Obrazloženje preporuka

1. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće da se ova licenca izda bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje dozvola.** U cilju ujednačavanja postupka podnošenja zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja razmatranja, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja. Jedan takav pravilnik, u kojem bi ACV pomogao u sprovođenju principa ZOUP i ZSDL, olakšavanju postupka izdavanja ovog odobrenja i licence, a

pomogao bi i stranama da se efikasno informišu o postupcima, kriterijumima i drugim aspektima izdavanja pomenutog odobrenja.

5. **Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U pravilima ACV u vezi sa taksama, tarifa za ovu licencu nije određena. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
6. **Naziv ove licence će biti usklađen sa ZCV:** Članom 5 ZSDL definisane su vrste dozvola. U konkretnom slučaju radi se o dozvolama, a ne o licenci, ali ona ipak prolazi kroz proceduru odobravanja. Dakle, tako nešto mora da se uradi prema oznakama definisanim članom 5 ZSDL, kao što su obaveštenje, registracija dozvole i sl.
7. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.

71. DOZVOLA ZA PREVOZ ORUŽJA, DELOVA ORUŽJA I MUNICIJE

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Pravni osnov za ovu dozvolu je zasnovan na Zakonu br. 05/I-022 o oružju, član 24, stav 1 (1.6): *Dozvole za pravna lica su: 1.6 dozvola za prevoz oružja; i član 30. stav 1: „Za svaki transport oružja, delova oružja i municije potrebna je dozvola nadležnog organa.* Ova licenca se ne predviđa ZCV. Odredbe koje se odnose na opasnu robu su članovi 57-59 ZCV.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca:

Cilj ove procedure je regulisanje tržišta transporta oružja i municije za pravna lica (prema CRDL).

1.2. Rok važenja dozvole/licence:

90 dana.

1.3. Uplata za dobijanje dozvole/licence:

500 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Dokaz od nadležnog organa koji poseduje prostor za čuvanje i sigurno smeštanje vatrenog oružja i municije [Kopija]
2. Potvrda o registraciji preduzeća [kopija]
3. Sudsko uverenje da rad pravnog lica nije zabranjen ili prekinut pravnosnažnom odlukom nadležnog suda; [Original]
4. Provera pozadine subjekta podnosioca zahteva, njegove osnivače, vlasnike i odgovorna lica [Original]

2. Preporuke

1. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;

2. Uredbom odrediti taksu za prijavu (prema potrebama ACV-a);

3. Obrazloženje preporuka

1. **Primeniti princip administrativne pomoći i odvijanja postupka po službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. U konkretnom slučaju, to se može primeniti u vezi sa "Sertifikatom za registraciju poslovanja". Primenom ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje pri podnošenju zahteva.
2. **Odrediti propisom tarifu za podnošenje zahteva.** Ne reguliše ACV u vezi sa tarifama, ne određuje se tarifa za ovu licencu. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

72. OBNAVLJANJE SERTIFIKATA ZA PREVOZ OPASNIH MATERIJALA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Odredbe koje se odnose na opasnu robu su članovi 57-59 ZCV. Odredbe u vezi sa ovom licencom su deo Uredbe ACV-a BR. 04/2020 o uslovima i načinu prevoza opasnih materija vazдушnim putem. Član 15.1. ove Uredbe utvrđuje da „Opasnu robu prihvataju i prosleđuju otpremnici robe, prevoznici, pružaoci usluga koji prihvataju i šalju teret i ovlašćeni poštanski operateri, kojima je ACVK izdao sertifikat za opasnu robu“

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog postupka je da se utvrdi da opasne materije moraju prihvatati i prosleđivati samo oni subjekti (špediteri, pružaoci zemaljskih usluga, agenti za rukovanje teretom i operateri) kojima je ACVK izdao sertifikat o osposobljenosti za obavljanje ovih poslova, a koji poseduju važeći sertifikat za opasne materije (prema CRDL).

1.2. Rok važenja dozvole/licence

Nema roka.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

500 evra.

1.4 Potrebna dokumentacija za prijavu:

1. Organizaciona struktura preduzeća [Original]
2. Standardni postupci za postupanje (ili drugi relevantni dokument) koji opisuju detaljan proces prijema i obrade tereta i / ili opasnih tereta. [Original]
3. Spisak zaposlenih koji poseduju važeće sertifikate za opasne materije (za kategorije 1, 2, 3 i 6) u skladu sa odredbom 1; 4.2 (Tabela 1-4) tehničkih uputstava [Original]
4. Kopija važećih DG sertifikata za zaposlene navedene u 4.3

5. Certifikata vazduhoplovnog operatora (AVO) (ukoliko se primenjuje) [Original]
6. Specifikacije operacija (ukoliko se primenjuju) [Original]
7. Kopija dozvole / odobrenja / sertifikata koje je izdao nadležni organ države operatora koji odobrava prevoz opasnih materija vazdušnim putem (ako je primenljivo) [Original]

2. Preporuke

1. Razjasniti kontradikciju između produženje roka i naziva ove licence u smislu izraza "obnavljanje"

3. Obrazloženje preporuka

1. **Razjasniti kontradikciju između produženje roka i naziva ove licence u smislu izraza "obnavljanje":** Na osnovu Pravilnika o ACV BR. 04/2020 za uslove i metode prevoza opasnih materija vazdušnim putem [član 15.3.] „Sertifikat za opasan teret se izdaje na neodređeno vreme”. Na ovaj način, naziv ovog licence je nejasan, jer nije jasno kada je potrebno obnoviti licencu koja se daje bez roka.

73. PRIJEM KOORDINATORA ZA OPASNE MATERIJALE ³

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Odredbe koje se odnose na opasne materije, ali koje se ne odnose na organizacije za obuku o opasnim materijama, su članovi 57-59 ZCV. Odredbe u vezi sa ovom licencom su deo Uredbe ACV-a BR. 04/2020 o uslovima i načinu prevoza opasnih materija vazdušnim putem. Članom 16 ove uredbe definisano je ko i kako može da se izvrši prijem koordinatora za opasne materije.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je prijem koordinatora opasnih materija.

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

N/A

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

50 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. CV [Original]
2. Kopije diploma i odgovarajućih sertifikata
3. Ostala dokumentacija za podršku
4. Uplata naknade [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
3. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;

³ Ova usluga se ne nalazi u Centralnom registru dozvola i licenci (CRDL).

4. Kreirati JKT u ACV;
5. Rok za licencu utvrditi propisom;
6. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima;
7. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalni zakon, u skladu sa kojim moraju biti usklađeni i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom člana 62 ZCV.
2. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
3. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
4. **Kreirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
6. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
7. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima izdavanja:** Radi usklađivanja postupaka za dobijanje ove dozvole, kriterijuma za ovu dozvolu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja za razmatranje, prema ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima izdavanja. Ovakva uredba, koja bi pomogla ACV-u da implementira principe ZOUP i ZSDL, u olakšavanju procedura za izdavanje ove dozvole i licence, kao i da bi pomogla strankama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i drugim aspektima za predmetno izdavanje. U ovom konkretnom slučaju, dokumenti potrebni za podnošenje zahteva su dobijeni iz podataka koje je dostavio ACV i isti nisu deo Centralnog registra dozvola i licenci.

74. SERTIFIKACIJA IZVRŠIOCA OBUKE U OBLASTI TRANSPORTA OPASNIH TERETA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Odredbe koje se odnose na opasne materije, ali koje se ne odnose na organizacije za obuku o opasnim materijama, su članovi 57-59 ZCV. Odredbe u vezi sa ovom licencom su deo Uredbe ACV-a BR. 04/2020 o uslovima i načinu prevoza opasnih materija vazdušnim putem. Član 30.1. ove Uredbe propisuje da „Obuku o opasnim materijama može da sprovodi pružalac usluga kome je AACK izdao sertifikat”.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Svrha ovog postupka je sertifikacija pružalaca usluga koji imaju za cilj da sprovedu obuku o opasnim materijama (prema CRDL).

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

2 godine

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

500 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Obrazac zahteva za izdavanje sertifikata za pružaoce obuke [Original]
2. Opis organizacione strukture [Original]
3. Spisak kvalifikacija rukovodećeg osoblja i instruktora [Original]
4. Opis razreda i drugih objekata [Original]
5. Opis programa obuke, uključujući priručnike, nastavni plan i program, rasporede i nastavne materijale [Original]
6. Opis sistema osiguranja kvaliteta [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Kreirati JKT u ACV;
3. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovaj zakon ne poznaje „odobrenja“ kao vrste dozvola, definisana članom 5. Zbog toga se ovo pitanje treba rešiti ZCV i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom člana 62 ZCV.
2. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.

- 3. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.

75. LICENCA ZA PARAGLAJDING, PRODUŽENJE LICENCE ZA PARAGLAJDING, KONVERZIJA LICENCE, OBNAVLJANJE, ITD.

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije obuhvaćena ZCV-u. Odredbe koje se odnose na licencu i klasifikaciju vazduhoplovnog osoblja je član 37. ZCV, koji propisuje da „Svako lice koje deluje kao vazduhoplovno osoblje mora da poseduje odgovarajuću licencu i klasifikaciju koju je izdao ili proglasio važećim ACV u skladu sa ovim zakonom i relevantnim provedbenim propisima. Klasifikacija označava svaku napomenu u licenci koja ističe posebne uslove, privilegije ili ograničenja. Ova odredba se takođe odnosi na osoblje za vazдушnu navigaciju i održavanje, kao i na službenike letačkih operacija, operatere vazduhoplovnih stanica i instruktore letenja. Odredbe koje se odnose na ovu licencu su deo Pravilnika (ACV) br. 06/2020 o uslovima i načinu korišćenja paraglajdera i zmajeva.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je licenciranje osoblja za paraglajding.

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

Stalna

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

50 evra.

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Aplikacija [Original]
2. Odobrenje instruktora/ispitivača [Original]
3. Dokaz o položenom teorijskom i praktičnom ispitu [Original]
4. Potvrda o uplati aplikacije [Kopija]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Primeniti princip administrativne pomoći i sprovođenja postupka prema službenoj dužnosti, u smislu provere nekih dokumenata koje poseduju javne institucije;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima.
6. Utvrditi propisom naknadu za prijavu
7. Razjasniti kontradikciju između produženje roka i naziva ove licence u smislu izraza "obnavljanje"

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ova licenca se definiše zakonom:** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. U konkretnom slučaju, nije dovoljna samo materijalnopravna osnova, kao obaveza za operatera, odnosno kao nadležnost ACV-a, već da se ova vrsta licence mora

posebno definisati ZCV. ZCV ne sadrži odredbe za izmenu ove dozvole i licence, pa se tako nešto mora uraditi izmenom člana 62 ZCV.

2. **Primeniti princip administrativne pomoći i razvoja postupka u skladu sa službenom dužnošću, u smislu provere određenih dokumenata koje poseduju javne institucije.** ACV mora da primeni princip administrativne pomoći tokom razvoja postupka i to u kombinaciji sa principom razvoja postupka po službenoj dužnosti. Kroz primenu ovih principa, ACV će izbeći dostavljanje ovih dokumenata i olakšati administrativno opterećenje za aplikaciju.
3. **Izvršiti obnavljanje licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Formirati JKT u ACV.** U ACV treba uspostaviti jedinstven šalter ili jedinstvenu tačku za kontakt u vezi sa procedurom prijave i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Pored toga, takva stvar će pomoći podnosiocima zahteva da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Delatnost licenci utvrđuje se podzakonskim aktima:** Na osnovu člana 17.2 ZSDL, preporučuje se da se prilikom donošenja posebnih proceduralnih propisa za svaku dozvolu i licencu preciznije definiše njihova delatnost.
6. **Propisom utvrditi naknadu za aplikaciju.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.
7. **Razjasniti kontradikciju između produženje roka i naziva ove licence u smislu izraza "obnavljanje":** Pravilnik (ACV) br. 06/2020 o uslovima i načinu korišćenja paraglajdera i zmajeva, ne predviđa obnavljanje za paraglajdere. Tako je naziv ove licence nejasan, jer nije jasno kada je potrebno obnoviti licencu koja se daje za stalno.

76. SERTIFIKAT ZA POLAGANJE TEORETSKOG ISPITA ZA SISTEME BEZPILOTNIH LETELICA (UAS)

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije definisana ZCV. Odredbe u vezi sa ovom licencom su određene Uredbom (ACV) br. 01/2021 o izmenama i dopunama Uredbe br. 01/2017 o sistemima bespilotnih letelica (BPL).

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je Registracija sistema bespilotne letelice (BPL).

1.2. Vreme važenja dozvole/licence

Pet (5) godina.

1.3. Isplata nadoknade za dobijanje dozvole/licence

10-50 eura.

1.4. Neophodni dokumenti za prijavu

1. Popunjen obrazac [Original]
2. Opis operacije i zone letenja [Original]
3. Vrsta BPL koji će se koristiti za operaciju letenja [Original]
4. Fotografije BPL-a koje će biti korištene [Original]
5. Priručnik za letenje ili korisnički priručnik [Original]
6. Potpisana izjava [Original]
7. Sertifikat testa znanja (za BPL kategorije 3 i 4) [Original]
8. Plaćanje naknade za registraciju BPL [Original]

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Definirati postupak za podnošenje žalbe u slučaju nelicenciranja;
3. Izvršiti obnovu licenci prema načelu ex officio;
4. Kreirati JKT u ACV;
5. Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje odobrenja.

3. Obrazloženje preporuka

1. **Ovu licencu odrediti zakonom.** ZSDL je horizontalan zakon u skladu sa kojim Zakonom moraju biti i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom. Ova preporuka se može primeniti putem izmene i dopune ZCV.
2. **Rok važenja licence utvrđuje se propisom.** U konkretnom slučaju, rok je preuzet iz podataka koje je pružio ACV. Međutim, u pravilniku ACV nije pronađena odredba koja govori o trajanju ove dozvole. U skladu sa članom 17. ZSDL i radi povećanja pravne sigurnosti, moraju se doneti pravila koja određuju trajanje ove dozvole.
3. **Izvršiti obnovu licenci po principu ex officio.** U slučajevima kada nije moguće izdati ovu licencu bez određenog roka, obnova ove licence treba da se obavi po službenoj dužnosti, putem postupka provere činjenica ex-officio, a ne putem novog administrativnog postupka za podnošenje zahteva. Ovo se može utvrditi podzakonskim aktom ACV-a. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
4. **Formirati JKT u ACV.** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za pregled u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.
5. **Izraditi poseban propis o postupku i kriterijumima za izdavanje.** U cilju ujednačavanja procedura za podnošenje zahteva za ovu licencu, kriterijuma za ovu licencu, potrebne dokumentacije i drugih pitanja u vezi sa pregledom, u skladu sa ZOUP, preporučuje se donošenje posebnog pravilnika o postupku i kriterijumima za izdavanje. Ovakva uredba, koja bi pomogla ACV-u da implementira principe ZOUP i ZSDL, u olakšavanju procedura za izdavanje ove dozvole

i licence, kao i da bi pomogla strankama da se efikasno informišu o procedurama, kriterijumima i aspektima drugog za oslobađanje u pitanju.

77. ODLUKA O ODOBRAVANJU PROGRAMA PODSTICAJA

1. Pravni osnov za izdavanje dozvole/licence

Ova licenca nije predviđena zakonom. Odredbe koje se odnose na ovo pitanje obuhvaćene su Uredbom Br.3/2015 o aerodromskim taksama, odnosno Član 8 Prilagođavanje aerodromskih taksi. Licenca nije zakonom određena, kako propisuje član 17.1. ZSDL.

1.1. Delatnost za koju se izdaje dozvola/licenca

Delatnost ove licence je program podsticajne šeme, nakon primene modulacije aerodromske takse.

1.2. Rok važenja dozvole/licence:

U zavisnosti od validnosti stimulativnog programa

1.3. Uplata za dobijanje dozvole/licence:

N/A

1.4. Neophodna dokumenta za prijavu:

1. Cilj operativnih troškova;
2. Prognoze poslovnih prihoda;
3. Zapisnik sa sastanka konsultativnog odbora;
4. Ugovor o nivou usluge, ako se primeni;
5. Investicioni plan i njegovo finansiranje.

2. Preporuke

1. Ovu licencu utvrditi zakonom;
2. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva;
3. Kreirati JKT u ACV;

3. Obrazloženje preporuka

- 1. Ova licenca se određuje zakonom.** ZSDL je horizontalni zakon, u skladu sa kojim zakonom treba da budu i drugi zakoni. Ovo pitanje treba da se reši u ZCV-u i relevantnim podzakonskim aktima, a naziv treba da bude u skladu sa ZSDL. Isto tako, član 17.1 ZSDL propisuje da se licence mogu odrediti isključivo zakonom.
- 2. Propisom utvrditi visinu naknade za podnošenje zahteva.** U uredbi ACV-a u vezi sa taksama, naknada za ovu licencu nije definisana. Referenca za tarifu je preuzeta iz podataka koje je podneo ACV. U cilju povećanja pravne sigurnosti visina takse za ovu uslugu treba da bude određena podzakonskim aktima ACV. ZSDL u članu 18. definiše srazmerni porez, u meri u kojoj je to neophodno za pokrivanje troškova nadležnog organa za izdavanje dozvole. Nivo poreza takođe treba da bude u skladu sa ovim principom. Štaviše, potrebno je da naknada bude fiksna, a ne da se utvrđuje kroz sekundarne elemente koji omogućavaju određivanje naknade. Takav pristup ima potencijal da predstavlja diskriminaciju ili pravnu nesigurnost. Iz tog razloga, ACV treba da odredi fiksne naknade.

3. **Kreirati JKT u ACV:** Jedan jedini šalter ili jedna jedina tačka kontakta treba da se uspostavi u ACV, što se tiče postupka podnošenja zahteva i razmatranja licenci i drugih dozvola ACV. Ova jedinstvena tačka kontakta će olakšati proceduru i koncentrisati kapacitete za razmatranje u ovoj tački. Takođe, takva stvar će pomoći aplikantima da efikasno započnu i završe postupak, a to će takođe olakšati organu da lakše razmotri aplikaciju. Tako nešto se može uraditi podzakonskim aktima, kako je to propisano članom 17.2 ZSDL.